

***Suvestinė redakcija nuo 2022-08-01 iki 2022-08-31***

*Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [112-4982](#); Žin. 2002, Nr. [113-0](#), i. k. 1021010ISTA0IX-1183*

***Nauja redakcija nuo 2020-07-01:***

*Nr. [XIII-2901](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10898*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS ĮSTATYMAS**

2002 m. lapkričio 7 d. Nr. IX-1183  
Vilnius

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

#### **1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas**

1. Šis įstatymas nustato saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumo užtikrinimo sąlygas ir pagrindus, saugomo asmens statuso įgijimą, saugomų asmenų teises ir pareigas, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugą užtikrinančios valstybės įstaigos – Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos – veiklos organizavimo teisinius pagrindus, tikslus ir funkcijas, finansavimą, taip pat asmenų priėmimo į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje ir atleidimo iš tarnybos tvarką, Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų statusą, darbo apmokėjimą, skatinimą, nuobaudas ir atsakomybę, socialines garantijas, kitus tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje ypatumus ir prievartos naudojimo sąlygas.

2. Lietuvos Respublikos karo policijos įstatyme nustatytais atvejais Karo policijai vykdant saugomų asmenų apsaugą, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 7, 8 straipsniai, 30 straipsnio 6 dalis ir 32 straipsnis.

*Straipsnio pakeitimai:*

*Nr. [XIII-3439](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24616*

#### **2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Apsauga** – organizacinė taktinė veikla, apimanti fizinę apsaugą, kriminalinę žvalgybą, transporto ir kitų techninių bei prevencinių priemonių naudojimą.

2. **Fizinė apsauga** – saugomo asmens ir (ar) saugomo objekto saugumo užtikrinimas postais, techninėmis priemonėmis, patruliuojant ir pasitelkiant asmens sargybinius.

3. **Leidimų sistema** – speciali patekimo į saugomus objektus tvarka, apimanti asmens tapatybės nustatymą, leidimo įeiti į saugomą objektą išdavimą ir (ar) asmens daiktų patikrinimą naudojant metalo detektorius, rentgeno aparatus ar kitas priemones.

4. **Lietuvos Respublikos oficialus svečias** – užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos arba religinės bendruomenės oficialus asmuo, kuris lankosi Lietuvos Respublikoje su oficialiu kvietimu arba savo iniciatyva.

5. **Lygiavertės pareigos** – tam pačiam rangui priskirtos Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų pareigos.

6. **Oficialus įspėjimas** – pareigūno rašytinis reikalavimas asmeniui laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, nevaržyti kitų žmonių teisių ir laisvių, nedaryti kitų teisės pažeidimų ir supažindinimas su galimomis teisinėmis šio reikalavimo nevykdymo pasekmėmis.

7. **Pareigūno vardo pažeminimas** – pareigūno veika, padaryta dėl jo paties kaltės, susijusi ar nesusijusi su tarnybinių pareigų atlikimu, tačiau akivaizdžiai žeminanti Vadovybės apsaugos tarnybos autoritetą, griauianti pasitikėjimą šia įstaiga arba ją kompromituojanti.

8. **Prevencinės priemonės** – rizikos veiksnių, galinčių diskredituoti Lietuvos Respublikos vadovybę, taip pat galimų teisės pažeidimų priežasčių ir sąlygų šalinimas.

9. **Prievarta** – Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos metodas, kuriuo siekiama įgyvendinti savo funkcijas ir kuris taikomas, kai nevykdomi jos pareigūnų reikalavimai ar nurodymai arba siekiama išvengti pavojaus.

10. **Saugomi asmenys** – vadovybė, Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai ir kiti asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka paskirta apsauga.

11. **Saugomi objektai** – Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės pastatai ir jų teritorija, Respublikos Prezidento rezidencijos pastatai ir teritorija, saugomų asmenų rezidencijų kompleksas, gyvenamosios, darbo ir kitos vietos, kuriose lankosi saugomi asmenys, taip pat Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė, konsulinė įstaiga ir specialiųjų misijų, kurioms Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka skirta fizinė apsauga (toliau – atstovybės), patalpos arba pastatai, pastatų teritorijos ir jose esantis turtas.

12. **Saugumo užtikrinimo lygis** – saugomo asmens ir (ar) saugomo objekto apsaugos mastas, nustatomas įvertinus grėsmės lygį.

13. **Specialusis apsaugos režimas** – fizinės apsaugos, techninių, prevencinių ir kitų priemonių, skirtų saugomo asmens ir saugomo objekto saugumui užtikrinti, visuma.

14. **Tarnybinis nusižengimas** – šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytos Vadovybės apsaugos tarnybos vidaus tvarkos pažeidimas ar pareigūno pareigų neatlikimas dėl paties pareigūno kaltės.

15. **Tarnybos pakopa** – atsižvelgiant į pareigūno tarnybinės veiklos vertinimą, pagal jo kvalifikaciją, tarnybos patirtį ir tarnybinės veiklos rezultatus nustatoma pareigūno kvalifikacijos pakopa, kuriai priskiriamas tam tikras pareigūno algos koeficientas, nurodytas šio įstatymo priede.

16. **Vadovybė** – Respublikos Prezidentas, Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas ir asmenys, laikinai einantys Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko pareigas, pavaduojantys Ministrą Pirmininką.

17. **Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnas** (toliau – pareigūnas) – valstybės pareigūnas, šio įstatymo nustatyta tvarka paskirtas į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje ir turintis įgaliojimus duoti nepavaldiems asmenims privalomus vykdyti nurodymus ir (ar) vadovaujantis kitiems šios tarnybos pareigūnams.

18. **Vadovybės diskreditavimas** – vadovybės reputacijos menkinimas.

19. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatyme ir Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatyme.

### **3 straipsnis. Saugomų asmenų apsaugos organizavimo teisiniai pagrindai**

Saugomų asmenų apsauga vykdoma vadovaujantis Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

### **4 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos organizavimo principai**

1. Vadovybės apsaugos tarnybos veikla grindžiama bendraisiais ir specialiais principais.
2. Bendrieji Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos principai:
  - 1) įstatymų viršenybės – pareigūno statusas, reglamentuotas šiame ir kituose įstatymuose, negali būti keičiamas kitaip negu įstatymu;
  - 2) teisėtumo ir tarnybinės drausmės – pareigūnas, eidamas savo pareigas, privalo laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų ir tinkamai atlikti savo funkcijas;
  - 3) pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms – pareigūnas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves;
  - 4) asmenų lygiateisiškumo – kiekvienas Lietuvos Respublikos pilietis turi lygias teises stoti į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje, o pareigūno statusas negali būti ribojamas dėl aplinkybių, nesusijusių su pareigūno profesinėmis ir dalykinėmis savybėmis;
  - 5) skaidrumo – bet kokia pareigūno veikla einant pareigas turi būti vieša, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
  - 6) teisingumo – pareigūnas privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų; būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis; naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

7) teisėtų lūkesčių – preziumuojama, kad asmenys, pasirinkdami tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje, yra įsitikinę, kad valstybė užtikrins jos pačios nustatytas pareigūnų teises ir socialines garantijas, dėl to pagal šį ir kitus įstatymus pareigūnų teisėtai įgyta teisė į tam tikras socialines garantijas turi būti užtikrinama visą jų tarnybos laiką.

3. Specialieji Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos principai:

1) politinio neutralumo – pareigūnai negali jiems suteiktų įgaliojimų naudoti taip, kad savo aktyviais ar pasyviais veiksmais savavališkai įsiterptų į valstybėje vykstančius demokratinius procesus, dalyvautų priimant politinius sprendimus, nesusijusius su tiesiogine Vadovybės apsaugos tarnybos veikla;

2) saugomų asmenų tarnybinės ir asmeninės veiklos konfidencialumo užtikrinimo;

3) saugomų asmenų ir jų šeimos narių (sutuoktinio, sugyventinio (partnerio), jų nepilnamečių vaikų (įvaikių), saugomo asmens ir jo sutuoktinio, sugyventinio (partnerio) tėvų (įtėvių) ir asmenų, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas saugomas asmuo) (toliau – šeimos nariai) privataus gyvenimo konfidencialumo ir neliečiamumo užtikrinimo.

## **5 straipsnis. Lojalumas Lietuvos valstybei**

1. Pretenduoiantys į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje asmenys turi būti lojalūs Lietuvos valstybei.

2. Asmuo nelaikomas lojaliu Lietuvos valstybei, jeigu jis:

1) turėdamas Lietuvos Respublikai priešišką interesų, bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

2) dalyvauja arba dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei;

3) gauna arba yra gavęs pajamų iš užsienio valstybių karinių, žvalgybos ar saugumo tarnybų, jeigu tai nėra numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose;

4) ragina pažeisti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką ir (arba) remia judėjimus, kurie ragina šiuos valstybės interesus pažeisti;

5) užsiima arba užsiėmė kita veikla ar turi ryšių, ar yra kitų su asmeniu susijusių aplinkybių ar faktų, kurie sudaro pagrindą manyti, kad asmens tarnyba Vadovybės apsaugos tarnyboje būtų nesuderinama su nacionalinio saugumo interesais.

## **II SKYRIUS**

## **SAUGOMO ASMENS STATUSAS. SAUGOMŲ ASMENŲ IR SAUGOMŲ OBJEKTŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS**

### **6 straipsnis. Saugomo asmens statuso įgijimas ir praradimas**

1. Vadovybei priskiriamas asmuo saugomo asmens statusą įgyja nuo paskyrimo ar išrinkimo į šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nurodytas pareigas įstatymų nustatyta tvarka. Nuo saugomo asmens statuso įgijimo dienos šiam asmeniui skiriama apsauga.

2. Kandidatas į Respublikos Prezidentus pradedamas saugoti rinkimų dieną, paaiškėjus preliminariniams galutiniams rinkimų rezultatams, kurie sudaro prielaidą manyti, kad kandidatas į Respublikos Prezidentus laimėjo rinkimus.

3. Vadovybei priskirtinas asmuo saugomo asmens statusą praranda nutrūkus jo įgaliojimams, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

4. Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai ir kiti asmenys saugomo asmens statusą įgyja nuo apsaugos paskyrimo Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

5. Lietuvos Respublikos oficialūs svečiai saugomo asmens statusą praranda išvykę iš Lietuvos Respublikos.

6. Kiti asmenys, kuriems Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatytais pagrindais ir tvarka paskirta apsauga, yra:

1) šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nurodytų asmenų sutuoktiniai, sugyventiniai (partneriai), jų vaikai (įvaikiai), Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras ir Lietuvos Respublikos diplomatiniai atstovai, jeigu kyla grėsmė jų saugumui;

2) buvusių kadencijų arba esami Lietuvos Respublikos Seimo nariai, buvę Lietuvos Respublikos ministrai pirmininkai, esami Lietuvos Respublikos ministrai, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo nariai, jeigu grėsmė jų saugumui kyla dėl dabartinės ar buvusios jų politinės veiklos;

3) kiti asmenys jų rašytiniu sutikimu, jeigu kyla grėsmė jų saugumui.

7. Asmenys, nurodyti šio straipsnio 6 dalyje, saugomo asmens statusą praranda nuo sprendimo panaikinti apsaugą priėmimo Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

### **7 straipsnis. Saugomų asmenų teisės**

Saugomi asmenys turi teisę:

1) motyvuotai prašyti, kad būtų paskirta apsauga jų šeimos nariams;

2) motyvuotai prašyti, kad būtų sustiprinta jų, taip pat jų gyvenamosios ir (ar) darbo vietos apsauga;

3) į privataus gyvenimo neliečiamumą. Pareigūnams draudžiama pažeisti asmeninio saugomų asmenų gyvenimo, jų tarpusavio santykių su šeimos nariais ar kitais asmenimis privatumą, išskyrus atvejus, kai šios teisės užtikrinimas iš esmės pakenktų saugomo asmens saugumui;

4) motyvuotai prašyti, kad būtų pakeisti pareigūnai, užtikrinantys fizinę apsaugą;

5) teikti motyvuotus pasiūlymus dėl paskirtos apsaugos organizavimo, prašyti pašalinti esamus trūkumus.

### **8 straipsnis. Saugomų asmenų pareigos**

Saugomi asmenys privalo:

1) nedelsdami pranešti Vadovybės apsaugos tarnybai apie jų ir (ar) jų šeimos narių sveikatai ar gyvybei gresiantį pavojų;

2) užtikrinti, kad Vadovybės apsaugos tarnybai būtų teikiama informacija apie jų dienotvarkę ir jos pasikeitimus;

3) gavę iš pareigūnų informacijos apie galimą pavojų jų gyvybei ar sveikatai, atsižvelgti į siūlomus dienotvarkės ar kelionės maršrutų pakeitimus;

4) nenaudoti apsaugai skirtų transporto priemonių pašaliniam žmogui vežti, jeigu tai galėtų trukdyti užtikrinti jų pačių saugumą;

5) nesudaryti kliūčių pareigūnams atlikti pareigas;

6) sudaryti juos saugantiems pareigūnams tinkamas sąlygas funkcijoms atlikti, susilaikyti nuo veiksmų, kurie labai pasunkintų saugumo užtikrinimą;

7) susilaikyti nuo veiksmų, nesusijusių su pareigomis, kai pareigūnai praneša, kad nėra galimybių užtikrinti saugumo.

### **9 straipsnis. Saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumo užtikrinimas**

1. Vadovybės apsaugos tarnyba saugo vadovybę 24 valandas per parą. Kitų saugomų asmenų apsaugos laikas nustatomas atsižvelgiant į jų saugumo užtikrinimo būtinybę ir poreikį.

2. Saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumas užtikrinamas atsižvelgiant į nustatytą saugumo lygį. Saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumo užtikrinimo lygius tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Vadovybės apsaugos tarnyba, užtikrindama saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą, saugomuose objektuose, išskyrus oro uostus, nustato specialų režimą. Apie saugomame objekte nustatytą specialų režimą Vadovybės apsaugos tarnyba praneša saugomo objekto administracijai. Oro uostuose specialus režimas nustatomas suderinus su oro uosto administracija, atstovybėse – suderinus su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

4. Specialus režimas užtikrinamas šiomis priemonėmis:

- 1) fizine apsauga;
  - 2) nustatyta saugomuose objektuose leidimų sistema;
  - 3) naudojant tarnybinius šunis ir technines priemones, skirtas ginklams ir (ar) šaudmenims, sprogmenims ir (ar) sprogstamosioms medžiagoms, kenksmingoms ir (ar) pavojingoms medžiagoms ir draudžiamiems daiktams aptikti, identifikuoti ir neutralizuoti;
  - 4) naudojant prevencines ir technines priemones, skirtas saugomiems objektams apsaugoti nuo neteisėtų veikų;
  - 5) nustatant asmenų, kurių patekimas į saugomus objektus yra ribojamas, sąrašą;
  - 6) nustatant draudžiamų įnešti į saugomus objektus daiktų ir draudžiamų įnešti į saugomus objektus daiktų savybių sąrašą.
5. Saugomo objekto darbuotojams taikoma leidimų sistema nustatoma suderinus su saugomo objekto administracija.

#### **10 straipsnis. Saugomų objektų apsaugos zonų nustatymas**

1. Saugomų objektų – Seimo, Vyriausybės pastatų, Respublikos Prezidento, Ministro Pirmininko, saugomų asmenų rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais – apsaugai užtikrinti, be šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytų priemonių, nustatomos saugomų objektų apsaugos zonos. Šių saugomų objektų apsaugos zonų ribas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

2. Saugomų objektų apsaugos zonose taikomi šie apribojimai:

1) Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais apsaugai užtikrinti nustatytoje šių saugomų objektų apsaugos zonose esančiuose valstybei nuosavybės teise priklausančiuose statiniuose būstas (gyvenamosios patalpos) gali būti suteiktas (suteiktos) tik saugomiems asmenims ir kartu su jais gyvenantiems šeimos nariams;

2) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu saugomų objektų apsaugos zonose gali būti įrengta atitvarų, užtvarų ir kitų konstrukcijų, skirtų transporto priemonėms sustabdyti ir (ar) transporto priemonių privažiavimui prie saugomų objektų apriboti;

3) Vadovybės apsaugos tarnybos pasiūlymu Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo nustatyta tvarka oro erdvės dalys virš saugomų objektų apsaugos zonų gali būti paskelbtos draudžiamomis, ribojamomis arba pavojingomis civilinei aviacijai zonomis, kuriose taikomos specialios procedūros.

3. Valstybinė žemė, esanti Respublikos Prezidento ir Ministro Pirmininko rezidencijų pastatų su jiems priskirtais žemės sklypais ir priklausiniais apsaugai užtikrinti nustatytoje šių

saugomų objektų apsaugos zonose, perduodama neatlygintinai naudotis Vadovybės apsaugos tarnybai Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus žemės sklypus ar jų dalis, kurie reikalingi kitiems asmenims priklausantiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti.

### III SKYRIUS

#### VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

##### **11 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnyba**

1. Vadovybės apsaugos tarnyba yra iš valstybės biudžeto asignavimų išlaikoma biudžetinė įstaiga, veikianti pagal šį įstatymą ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, savo nuostatus.
2. Vadovybės apsaugos tarnyba turi sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.
3. Vadovybės apsaugos tarnybos nuostatus tvirtina Vyriausybė.
4. Vadovybės apsaugos tarnyba turi savo vėliavą, pareigūno ženklą, įstaigos ženkliuką, žinybinius ženklus ir atminimo medalius. Šios Vadovybės apsaugos tarnybos atributikos pavyzdžius ir naudojimo tvarką tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.
5. Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų profesinė šventė yra balandžio 11-oji – Vadovybės apsaugos tarnybos įkūrimo diena.

##### **12 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos uždaviniai**

Vadovybės apsaugos tarnybos uždaviniai – užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą, o įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu, kai Vadovybės apsaugos tarnyba yra sudedamoji ginkluotųjų pajėgų dalis, ginti valstybę ir įgyvendinti kitus įstatymų jai pavestus uždavinius.

##### **13 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijos**

Vadovybės apsaugos tarnyba, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

- 1) Lietuvos Respublikos teritorijoje organizuoja saugomų asmenų apsaugą ir saugo juos nuo kėsinosi į jų gyvybę ir (ar) sveikatą;
- 2) šalina rizikos veiksnius, galinčius diskredituoti vadovybę;
- 3) pagal kompetenciją atlieka teroro aktų, smurtinių išpuolių ir kitų teisės pažeidimų prieš saugomus asmenis ir saugomus objektus prevenciją;
- 4) saugo vadovybę nuo neteisėto informacijos rinkimo techninėmis priemonėmis;
- 5) nustato ir užtikrina specialų režimą saugomuose objektuose;



6) už Lietuvos Respublikos ribų vykdo vadovybės fizinę apsaugą. Vadovybės apsaugos už Lietuvos Respublikos ribų pagrindus nustato tarptautinės teisės aktai;

7) Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka ir Vyriausybės nustatytu mastu vykdo kriminalinę žvalgybą;

8) kontroliuodama asmenų, kurie turi su savimi ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ir (ar) šaudmenų, patekimą į saugomus objektus, sudaro sąlygas ginklus, šaunamųjų ginklų dalis ir (ar) šaudmenis Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka palikti laikinai saugoti asmens buvimo saugomame objekte laikotarpiu;

9) įvedus karo padėtį ar ginkluotos gynybos nuo agresijos (karo) metu, būdama priskirta ginkluotosioms pajėgoms, gina valstybę;

10) renka, kaupia, analizuoja ir apibendrina informaciją, reikalingą savo tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti;

11) saugo atstovybių patalpas arba pastatus ir pastatų teritoriją bei jose esantį turtą;

12) kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

#### **14 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos teisės**

Vadovybės apsaugos tarnyba turi teisę:

1) teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, kitų juridinių ir fizinių asmenų Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijoms atlikti būtiną informaciją;

2) pasitelkti ekspertų, specialistų;

3) tvarkyti asmens duomenis, taip pat specialiųjų kategorijų asmens duomenis, kai tai yra būtina bent vienai iš priskirtų funkcijų atlikti;

4) nustatyta tvarka rengti ir teikti Vyriausybei įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

5) vykdyti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumui užtikrinti reikalingą pagalbinę veiklą – organizuoti ir atlikti patalpų, pastatų ir teritorijos priežiūrą ir tvarkymą, techninių sistemų ir transporto priežiūrą, maitinimą, kitą administracinę, materialinio ir techninio aprūpinimo veiklą, tam naudodama vidinius žmogiškuosius išteklius ir valstybės biudžeto lėšas;

6) įsigyti šaunamųjų ginklų, sprogstamųjų medžiagų ir užtaisų;

7) tirti asmenis poligrafu Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatymo nustatyta tvarka;

8) organizuoti pareigūnų mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą;

9) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijomis, kriminalinės žvalgybos subjektais ir žvalgybos institucijomis, kitomis įstaigomis, asociacijomis, taip pat užsienio valstybių institucijomis, įstaigomis ir asociacijomis;

10) įstatymų nustatyta tvarka pasitelkti karinius vienetus užtikrinant saugomų asmenų saugumą, kai tam nepakanka ar nėra tinkamų Vadovybės apsaugos tarnybos pajėgų;

11) prireikus pasitelkti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinės įstaigas, kitas tarnybas ir institucijas savo tikslams įgyvendinti, kai tam nepakanka ar nėra tinkamų Vadovybės apsaugos tarnybos pajėgų. Vadovybės apsaugos tarnyba vadovauja pasitelktoms pajėgoms ir koordinuoja jų darbą. Vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnų pasitelkimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;

12) siųsti pareigūnus jų rašytiniu sutikimu saugoti atstovybių.

### **15 straipsnis. Informacijos teikimas Vadovybės apsaugos tarnybai**

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, kiti juridiniai asmenys privalo Vadovybės apsaugos tarnybos prašymu arba pagal duomenų teikimo ar bendradarbiavimo sutartis Vadovybės apsaugos tarnybai teikti šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytoms funkcijoms atlikti reikalingus tvarkomų valstybės registrų (kadastrų) ir žinybinių registrų, klasifikatorių, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų duomenis, dokumentus ar dokumentų nuorašus. Privatiesiems juridiniams asmenims dokumentų kopijų darymo išlaidas apmoka Vadovybės apsaugos tarnyba.

2. Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir žvalgybos institucijos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, gavusios informacijos apie grėsmę saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumui, privalo nedelsdamos apie tai pranešti Vadovybės apsaugos tarnybai.

3. Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, gavusios Vadovybės apsaugos tarnybos paklausimą, privalo pateikti visą turimą informaciją apie įvykius ir asmenis, būtiną vadovybės ir Lietuvos Respublikos oficialių svečių saugumui užtikrinti. Tais atvejais, kai informacijos pateikimą riboja kiti teisės aktai, Vadovybės apsaugos tarnybai privalo būti pateikta minimali, nedetalizuota informacija apie įvykius ir asmenis nurodant, kad turima svarbios informacijos, kuri negali būti pateikta laikantis kitų teisės aktų reikalavimų. Su Lietuvos Respublikos teisėsaugos institucijomis, žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos institucijomis sudaromos bendradarbiavimo sutartys dėl duomenų teikimo.

### **16 straipsnis. Duomenų tvarkymas Vadovybės apsaugos tarnyboje**

1. Šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytoms Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijoms atlikti reikalingi duomenys tvarkomi Vadovybės apsaugos tarnybos žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose, o įstatymų nustatytais atvejais – valstybės registruose.

2. Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vadovybės apsaugos tarnyba teikia tvarkomus duomenis užsienio valstybių teisėsaugos institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms

ir tarptautinėms organizacijoms nusikalstamų veikų atskleidimo, tyrimo ir prevencijos, viešosios tvarkos užtikrinimo tikslais.

3. Asmens prašymu Vadovybės apsaugos tarnyba privalo įstatymų nustatyta tvarka pateikti tvarkomuose žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose turimus duomenis apie šį asmenį. Apie pradėtus tvarkyti duomenis ar duomenų teikimą tretiesiems asmenims Vadovybės apsaugos tarnybos iniciatyva duomenų subjektai neinformuojami, išskyrus Vadovybės apsaugos tarnybos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus atvejus. Draudžiama iš Vadovybės apsaugos tarnybos tvarkomų žinybinių registrų, informacinių sistemų ir duomenų rinkmenų teikti asmenims informaciją apie kitus asmenis, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.

### **17 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos struktūra ir personalas**

1. Vadovybės apsaugos tarnybos administracijos struktūrą tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos personalą sudaro pareigūnai, karjeros valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis. Didžiausią leistiną Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų, karjeros valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių nustato Vyriausybė.

### **18 straipsnis. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovai**

1. Vadovybės apsaugos tarnybai vadovauja direktorius. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius organizuoja Vadovybės apsaugos tarnybos veiklą, atstovauja Vadovybės apsaugos tarnybai, tiesiogiai atsako už tai, kad būtų įgyvendintos teisės aktuose nustatytos Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijos, ir sprendžia Vadovybės apsaugos tarnybai priskirtus klausimus. Įgyvendindamas savo įgaliojimus, Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius leidžia įsakymus.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorių 5 metų kadencijai į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė. Tas pats asmuo Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi gali būti skiriamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius yra atsakingas ir atskaitingas Vyriausybei.

3. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pirmąjį pavaduotoją ir Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotoją (toliau kartu – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus teikimu į pareigas skiria ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė.

4. Kai Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius nepaskirtas arba kai jis laikinai (dėl laikinojo nedarbingumo, tarnybinės komandiruotės, atostogų ar kitais atvejais) negali eiti savo pareigų, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pareigas laikinai eina Vadovybės apsaugos

tarnybos direktoriaus pirmasis pavaduotojas, o kai ir šis nepaskirtas arba laikinai (dėl laikinojo nedarbingumo, tarnybinės komandiruotės, atostogų ar kitais atvejais) negali eiti savo pareigų, – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojas.

5. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojais gali būti skiriami nepriekaištingos reputacijos asmenys, turintys ne mažesnę kaip 5 metų vadovaujamojo darbo patirtį Vadovybės apsaugos tarnyboje arba vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinėje įstaigoje.

6. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų įgaliojimų trukmė yra susieta su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgaliojimų trukme. Nutrūkus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgaliojimams, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai pareigas eina tol, kol Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai bus paskirti šio įstatymo nustatyta tvarka.

7. Asmenys, kurie iki paskyrimo į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas ėjo pareigūno pareigas, pasibaigus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus kadencijai ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų tarnybos einant šias pareigas laikotarpiui, jų rašytiniu sutikimu be atrankos gali būti paskirti į laisvas pareigūno pareigas, kurias ėjo iki paskyrimo į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas ir kurioms netaikoma kadencija, o kai šių pareigų nėra, – į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigūno pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, kurioms netaikoma kadencija. Pareigūnui, paskirtam į laisvas pareigas, kurias jis ėjo iki paskyrimo į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas, o kai tokių pareigų nėra, paskirtam į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas, nustatoma pareiginė alga pagal šio įstatymo priede šiai pareigybei nustatytą aukščiausios pakopos pareiginės algos koeficientą. Jeigu šioje dalyje nurodyti asmenys nesutinka būti paskirti į kitas pareigūno pareigas, jie atleidžiami iš tarnybos vadovaujantis šio įstatymo 60 straipsnio 17 punktu.

8. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais sprendimus dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų) priima Ministras Pirmininkas.

9. Visais šiame įstatyme nustatytais atvejais sprendimus dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojų tarnybos santykių (išskyrus sprendimus dėl skyrimo į pareigas ir atleidimo iš pareigų) priima Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

#### **IV SKYRIUS**

#### **PRIĖMIMAS Į TARNYBĄ VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE**

## **19 straipsnis. Pretenduojančiams į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje asmenims taikomi reikalavimai**

1. Pretenduojančias į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje asmuo (toliau – pretendentas į pareigūno pareigas) į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje priimamas vadovaujantis savanoriškumo ir atrankos principais.

2. Pretendentas į pareigūno pareigas turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

- 1) būti Lietuvos Respublikos pilietis;
- 2) būti nepriekaištingos reputacijos;
- 3) būti ne jaunesnis kaip 18 metų ir ne vyresnis kaip 50 metų;
- 4) turėti siekiamoms pareigoms eiti nustatytą išsilavinimą;
- 5) atitikti šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje nurodytus sveikatos būklės reikalavimus;
- 6) atitikti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytus fizinio pasirengimo ir kitus specialiuosius reikalavimus;

7) atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kai pareigos susijusios su įslaptintos informacijos naudojimu;

8) būti lojalus Lietuvos valstybei.

3. Pretendentas į pareigūno pareigas negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu:

1) buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo arba tyčinio nusikaltimo valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams padarymo, nepaisant to, ar teistumas išnyko ar yra panaikintas;

2) buvo pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo (išskyrus šios dalies 1 punkte nurodytas veikas), nepaisant to, ar teistumas išnyko ar yra panaikintas, arba pripažintas kaltu dėl kitos nusikalstamos veikos padarymo ir nuo teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 5 metai, arba turi teistumą dėl padaryto nusikaltimo;

3) buvo pašalintas arba atleistas iš valstybės tarnautojo, teisėjo, prokuroro, kito valstybės pareigūno, advokato, advokato padėjėjo, notaro, antstolio, antstolio padėjėjo pareigų arba iš pareigų krašto apsaugos sistemoje už profesinės ar tarnybinės veiklos pažeidimus, pareigūno ar kario vardo pažeminimą ar praradus pasitikėjimą juo ir nuo pašalinimo ar atleidimo dienos nepraėjo 5 metai;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

3<sup>1</sup>) šio įstatymo 66 straipsnio 1 dalyje arba Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statute nustatytais atvejais buvo pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų (tarnybos), arba buvo pripažintas pažėminusiu pareigūno vardą, arba Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytu atveju buvo

pripažintas padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo šio pripažinimo dienos nepraėjo 5 metai;

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

4) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys ir nuo šios narystės pabaigos nepraėjo 3 metai;

5) jo elgesys ar veikla nesuderinama su Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų etikos kodekso reikalavimais.

4. Siekiant nustatyti, ar nėra šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių, pretendentas į pareigūno pareigas tikrinamas valstybės informacinėse sistemose ir registruose (prireikus – ir kriminalinės žvalgybos subjektų informacinėse sistemose).

5. Pretendentams į pareigūnų pareigas keliami šie išsilavinimo reikalavimai:

1) į jaunesniojo agento pareigas – turėti ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą;

2) į agento ir vyresniojo agento pareigas – turėti ne žemesnį išsilavinimą kaip aukštasis neuniversitetinis, iki 2009 metų įgytas aukštesnysis arba iki 1995 metų įgytas specialusis vidurinis išsilavinimas;

3) į vyriausiojo agento, skyriaus, kuris yra kito struktūrinio padalinio sudedamoji dalis, viršininko, valdybos viršininko pavaduotojo, skyriaus, kuris nėra kito struktūrinio padalinio sudedamoji dalis, viršininko, valdybos viršininko, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas – turėti aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą išsilavinimą;

4) į Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pareigas – turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, įgytą baigus pirmosios ir antrosios pakopos studijas arba vientisąsias studijas, arba jam prilygintą išsilavinimą.

**TAR pastaba.** Pareigūnai, kurie neturi einamoms pareigoms būtino išsilavinimo, nustatyto 19 straipsnio 5 dalyje, jį privalo įgyti per 5 metus nuo įstatymo Nr. XIII-2901 įsigaliojimo (2020-07-01). Per šį laikotarpį būtino išsilavinimo neįgiję pareigūnai atleidžiami iš tarnybos.

6. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius konkrečioms pareigūnų pareigybėms gali nustatyti papildomų reikalavimų, susijusių su asmens išsilavinimu, užsienio kalbų mokėjimu, darbo patirtimi, intelektualiais, fiziniais ir praktiniais gebėjimais, moraliniu ir psichologiniu tinkamumu eiti pareigūno pareigas.

## **20 straipsnis. Priėmimo į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje apribojimai**

1. Į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje negali būti priimami asmenys:

1) kurie įstatymų nustatyta tvarka yra pripažinti neveiksniais srityse, susijusiose su jų atliekamomis ar numatomomis atlikti funkcijomis, ar kurių veiksnumas teismo tvarka apribotas srityse, susijusiose su jų atliekamomis ar numatomomis atlikti funkcijomis;

- 2) atsisakę prisiekti Lietuvos valstybei arba sulaužę Lietuvos valstybei duotą priesaiką;
  - 3) kurie yra politinių partijų nariai;
  - 4) kurie pateikė Vadovybės apsaugos tarnybos atrankos tvarkos apraše nurodytus tikrovės neatitinkančius duomenis (dokumentus) ar nusiėmė tam tikrus duomenis (dokumentus), pateikė informaciją, žinodami, kad ji neteisinga, apie save, savo ryšius ir interesus;
  - 5) kurių sutuoktiniai, sugyventiniai (partneriai), artimieji giminaičiai (artimaisiais giminaičiais laikomi tiesiosios linijos giminaičiai iki antrojo laipsnio imtinai (tėvai (įtėviai) ir vaikai (įvaikiai), seneliai ir vaikaičiai) ir šoninės linijos antrojo laipsnio giminaičiai (broliai (įbroliai) ir seserys (įseserės), svainystės ryšiais (svainystė yra santykis tarp vieno sutuoktinio ir antro sutuoktinio giminaičių (posūnio, podukros, patėvio, pamotės, uošvės, uošvio, žento, marčios) bei tarp abiejų sutuoktinių giminaičių (vyro brolio (įbrolio) ar sesers (įseserės) ir žmonos brolio (įbrolio) ar sesers (įseserės), vyro tėvo (įtėvio) ar motinos (įmotės) ir žmonos tėvo (įtėvio) ar motinos (įmotės) su jais susiję asmenys tarnauja Vadovybės apsaugos tarnyboje ir su kuriais būtų tiesioginio pavaldumo ryšys;
  - 6) nelojalūs Lietuvos valstybei.
2. Pareigūnams taikomi ir kiti apribojimai, nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme.

## **21 straipsnis. Atrankos į pareigūnų pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje tvarka**

1. Pretendentas į pareigūno pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, išskyrus pareigas, į kurias skiria Vyriausybė, skiriamas atrankos būdu. Atranka atliekama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka, siekiant įvertinti, ar asmuo tinkamas konkrečioms pareigoms Vadovybės apsaugos tarnyboje.
2. Vadovybės apsaugos tarnyboje sudaroma Pretendentų į Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų pareigas atrankos komisija (toliau – Atrankos komisija). Jeigu Vadovybės apsaugos tarnyboje yra įsteigta profesinė sąjunga ir atrankoje dalyvaujantis pretendentas į pareigūno pareigas yra šios profesinės sąjungos narys, Atrankos komisijoje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti šios profesinės sąjungos atstovas. Atrankos komisija vertina asmenų, pareiškusių norą tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje, asmenines ir dalykines savybes ir Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui teikia išvadą dėl šių asmenų tinkamumo tarnauti pareigūnu.
3. Pretendentas į pareigūno pareigas privalo pateikti prašymą priimti į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje, užpildytą pretendento anketą ir kitą Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus patvirtintame atrankos tvarkos apraše nurodytą informaciją.
4. Pretendentas į pareigūno pareigas siunčiamas į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,

Centrinę medicinos ekspertizės komisiją. Ši komisija, atlikusi specializuotąją medicininę ekspertizę, pateikia išvadą dėl pretendento į pareigūno pareigas sveikatos būklės ir jo tinkamumo tarnauti Vadovybės apsaugos tarnyboje. Pretendentams į pareigūnų pareigas, taip pat tarnaujantiems Vadovybės apsaugos tarnyboje pareigūnams taikomi sveikatos būklės reikalavimai, patvirtinti vidaus reikalų ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministrų įsakymu. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į pareigūnų pareigybių aprašymuose nurodytas funkcijas, galimos profesinės rizikos veiksnius ir teisės aktuose nustatytą vidaus tarnybos sistemos pareigūnams taikomą sveikatos būklės reikalavimų klasifikaciją, nustato sveikatos būklės reikalavimus Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų pareigybėms.

5. Atrankos metu atliekami pretendento į pareigūno pareigas psichologinis tyrimas, žinių, fizinių ir praktinių gebėjimų tikrinimas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti atliekamas ir tyrimas poligrafu.

6. Pretendentas į pareigūno pareigas, dalyvavęs atrankoje, apie atrankos rezultatus informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pasibaigus atrankai.

## **22 straipsnis. Pareigūno priesaika**

1. Pareigūnas, prieš pradėdamas eiti pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, prisiekia Lietuvos valstybei.

2. Pareigūno priesaika:

„Aš, (vardas, pavardė), be išlygų prisiekiu  
ištikimai tarnauti Lietuvos valstybei,  
ginti Lietuvos valstybę, jos laisvę ir nepriklausomybę,  
sąžiningai vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, įstatymus ir savo vadovų įsakymus,  
saugoti visas man patikėtas paslaptis,  
savo elgesiu visur ir visada saugoti gerą Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūno vardą.  
Tepadeda man Dievas.“

3. Prisiekti galima ir be paskutinio sakinio.

4. Prisiekęs pareigūnas pasirašo po priesaikos tekstu. Pasirašytas priesaikos lapas saugomas pareigūno asmens byloje.

5. Pareigūno priesaiką priima Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, o Vadovybės apsaugos tarnybos vadovų priesaikas – Ministras Pirmininkas.

## **23 straipsnis. Priėmimas į tarnybą ir išbandymo laikotarpis**

1. Asmenis, išskyrus Vyriausybės skiriamus, į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje priima ir į pareigas skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.



2. Priimti į tarnybą pareigūnai Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka siunčiami į mokymus.

3. Pareigūnai Vadovybės apsaugos tarnyboje tarnauja pagal pareigūnų tarnybos sutartis. Pareigūno tarnybos sutarties formą tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius. Pareigūnų tarnybos sutartys nesudaromos su Vadovybės apsaugos tarnybos vadovais.

4. Priimamiems į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje pareigūnams nustatomas ne ilgesnis kaip 6 mėnesių išbandymo laikotarpis, skaičiuojamas nuo tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje pradžios. Atostogų ir laikinojo nedarbingumo laikas į išbandymo laikotarpį neįskaitomas. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovams išbandymo laikotarpis nenustatomas.

5. Išbandymo laikotarpiu Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, pripažinęs, kad pareigūno išbandymo rezultatai yra nepatenkinami, iki išbandymo termino pabaigos turi teisę nutraukti su pareigūnu sudarytą pareigūno tarnybos sutartį ir atleisti jį iš tarnybos, apie tai raštu įspėjęs pareigūną prieš 3 darbo dienas, ir nemokėti išeitinės išmokos. Pareigūnas išbandymo laikotarpiu turi teisę nutraukti tarnybą savo noru, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pateikęs rašytinį prašymą ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas. Šis prašymas gali būti atšauktas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pateikimo.

6. Karjeros valstybės tarnautojai į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje skiriami Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Karjeros valstybės tarnautojams, siekiantiems tarnauti ir tarnaujantiems Vadovybės apsaugos tarnyboje, taikomos šio įstatymo 19 straipsnio 3 dalies 5 punkto ir 4 dalies ir 20 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostatos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

7. Darbo sutartys su darbuotojais sudaromos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

## **24 straipsnis. Tarnybiniai pažymėjimai ir tarnybiniai ženklai**

1. Paskirtam į pareigas pareigūnui išduodamas tarnybinis pažymėjimas ir tarnybinis ženklas. Jų paskirtis – patvirtinti pareigūno statusą ir tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje.

2. Tarnybinio pažymėjimo ir tarnybinio ženklo pavyzdžius tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Tarnybinio pažymėjimo ir tarnybinio ženklo formą, tarnybinių pažymėjimų ir tarnybinių ženklų išdavimo, saugojimo ir naudojimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

## **25 straipsnis. Pareigūno asmens duomenys ir asmens byla**

Pareigūno asmens duomenys, specialiųjų kategorijų asmens duomenys, taip pat duomenys apie pareigūno priėmimą į tarnybą, priesaiką, skyrimą į pareigas, atleidimą iš jų, nušalinimą,

skatinimą, tarnybines nuobaudas ir kita tvarkomi Vadovybės apsaugos tarnyboje saugomoje pareigūno asmens byloje. Asmens bylų sudarymo tvarką ir saugojimo terminus nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytus dokumentų saugojimo terminus.

## **26 straipsnis. Pareigūno statuso atkūrimas**

1. Atkurti pareigūno statusą – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka grįžti į eitas, o kai nėra galimybės, į kitas lygiavertes arba žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje – turi teisę buvę pareigūnai:

1) pačių prašymu atleisti iš tarnybos dėl paskyrimo į Lietuvos Respublikos Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialųjį įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymų nustatyta kadencijai, pareigas, – per 3 mėnesius pasibaigus paskyrimo į šiame punkte nurodytas pareigas laikotarpiui ar kitais pagrindais nutrūkus jų įgaliojimams; šios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl priežasčių, susijusių su netinkamu pareigų atlikimu, nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais ar padarytais tarnybiniais nusižengimais;

2) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir paskirti dirbti tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje, – per 3 mėnesius po darbo tarptautinėje institucijoje, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijoje pabaigos; šios teisės neturi asmenys, kurie buvo atleisti iš tarptautinės institucijos, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucijos dėl priežasčių, susijusių su netinkamu pareigų atlikimu, nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

3) pačių prašymu atleisti iš tarnybos ir išvykę kartu su sutuoktiniu, perkeltu, paskirtu ar išrinktu dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius po sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti pareigūno statusą pateikimo dienos, kai šis prašymas pateikiamas nesibaigus sutuoktinio perkėlimo, paskyrimo ar išrinkimo dirbti užsienyje laikotarpiui.

2. Pareigūno statusas atkuriamas, jeigu jį atkurti siekiantis asmuo atitinka šio įstatymo 19 ir 20 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

**TARNYBA VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE****PIRMASIS SKIRSNIS****PAREIGŪNŲ TEISĖS IR PAREIGOS****27 straipsnis. Pareigūnų teisės**

1. Pareigūnai pagal kompetenciją turi teisę pakeisti ar atšaukti jiems pavaldžių pareigūnų priimtus sprendimus arba sustabdyti jų vykdymą.

2. Pareigūnai, užtikrindami Vadovybės apsaugos tarnybos uždavinių įgyvendinimą, turi teisę:

1) reikalauti iš fizinių ar juridinių asmenų imtis neatidėliotinų priemonių, kad būtų operatyviai pašalintos kliūtys, trukdančios pareigūnams atlikti tiesiogines pareigas. Teisėti pareigūnų reikalavimai turi būti vykdomi besąlygiškai ir operatyviai;

2) naudoti šaunamuosius ginklus, sprogstamąsias medžiagas, prievartą, tarnybinius šunis ir (ar) kitas specialiąsias priemones šio įstatymo nustatytais atvejais;

3) naudotis fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiomis ryšių priemonėmis, kai būtina užtikrinti svarbios informacijos perdavimą. Ryšių priemonės savininko reikalavimu Vadovybės apsaugos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka turi atlyginti išlaidas ir (ar) padarytus nuostolius;

4) kreiptis į policiją, kad būtų apribotas arba uždraustas transporto ar pėsčiųjų eismas, siekiant užtikrinti saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumą;

5) teisės aktų nustatyta tvarka gauti iš valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją, būtiną Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijoms atlikti;

6) fotografuoti, daryti garso ar vaizdo įrašus ir naudoti plombas, siekdami užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą;

7) taikyti administracinių nusižengimų teisenos užtikrinimo prievartos priemones Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka;

8) persekiodami asmenis, įtariamus neteisėtos veikos prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus padarymu, taip pat siekdami užkirsti kelią daromai neteisėtai veikai prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus, bet kuriuo paros metu įeiti į fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančias gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, teritorijas, sustabdyti transporto priemones ir į jas patekti. Atsisakius paklusti, pareigūnai turi teisę jėga atidaryti patalpas ir transporto priemones. Apie pastaruosius veiksmus nedelsdami, ne vėliau kaip per 24 valandas, pareigūnai praneša prokurorui;

9) persekiodami asmenis, įtariamus neteisėtos veikos prieš saugomus asmenis ir (ar) saugomus objektus padarymu, veždami saugomą ar kitą asmenį, kuriam būtina neatidėliotina medicinos pagalba, į sveikatos priežiūros įstaigą ar kitais neatidėliotiniais atvejais, nekliudomai naudotis transporto priemonėmis, priklausančiomis fiziniams ar juridiniams asmenims. Transporto priemonės savininko reikalavimu Vadovybės apsaugos tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka turi atlyginti išlaidas ir (ar) padarytus nuostolius;

10) užtikrindami specialų režimą saugomuose objektuose, iš fizinių ar juridinių asmenų teisės aktų nustatyta tvarka paimti ir perduoti policijai šaunamuosius ginklus, šaudmenis, sprogmenis, sprogstamąsias, narkotines ir kitas medžiagas, priemones ar daiktus, kuriems reikalingas leidimas arba kurių laikymą ar naudojimą draudžia įstatymai, jeigu yra pažeistos jų laikymo ar naudojimo taisyklės;

11) apriboti asmenų, kurie turi su savimi ginklų, šaunamųjų ginklų dalių ir (ar) šaudmenų, ar kitų asmenų, kurie gali kelti grėsmę, patekimą į saugomus objektus;

12) apžiūrėti juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančius ginklus, šaudmenis, jų laikymo ir saugojimo vietas, kai būtina užtikrinti saugomo asmens saugumą jo lankymosi vietose ar saugomo objekto saugumą;

13) naudoti specialiąsias transporto priemones eskortuojant ir lydint saugomus asmenis;

14) siekdami aptikti sprogstamuosius užtaisus ir medžiagas, kitas pavojingas medžiagas ir juos neutralizuoti, suderinę su savininkais ar teisėtais valdytojais, apžiūrėti, specialiąja technika ir naudodami tarnybinius šunis tikrinti fiziniams ir juridiniams asmenims priklausančias gyvenamąsias ir negyvenamąsias patalpas, taip pat užplombuotas patalpas, teritorijas ir (ar) transporto priemones. Neatidėliotiniais atvejais pareigūnai turi teisę atlikti šiuos veiksmus nederindami su patalpų ar transporto priemonių savininkais. Šiuo atveju apie atliktus veiksmus nedelsdami, ne vėliau kaip per 24 valandas, pareigūnai praneša prokurorui;

15) tikrinti ir apžiūrėti į saugomų objektų teritoriją įvažiuojantį ir iš jos išvažiuojantį transportą, fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančiose transporto priemonėse esančius krovinius ir daiktus, taip pat kontrolės postuose tikrinti ir apžiūrėti asmenis ir jų bagažą;

16) suderinę su saugomais asmenimis, keisti jų suplanuotus kelionių maršrutus, gyvenamąsias ir lankymosi vietas, kai kyla grėsmė saugomų asmenų gyvybei ir (ar) sveikatai ir tai yra būtina jų saugumui užtikrinti;

17) laikinai apriboti patekimą į tam tikrą teritoriją ar patalpą, įpareigoti fizinius ir juridinius asmenis laikinai nutraukti atliekamus darbus, laikinai apriboti ar uždrausti transporto eismą, kai tai trukdo užtikrinti saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumą;

18) vykdydami teisės pažeidimų prevenciją ar kitas prevencines priemones ir turėdami pagrįstų duomenų, kad asmuo gali daryti teisės pažeidimus, galinčius kelti grėsmę saugomų asmenų ir (ar) saugomų objektų saugumui arba diskredituoti vadovybę, pareikšti jam oficialų įspėjimą;

19) užtikrindami saugomo asmens saugumą, reikalauti iš asmenų nesiartinti prie saugomo asmens nurodytu atstumu;

20) pagal kompetenciją vykdyti kriminalinę žvalgybą;

21) būti profesinių sąjungų nariais;

22) kitas įstatymų suteiktas teises.

## **28 straipsnis. Oficialaus įspėjimo taikymas**

1. Šio įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 18 punkte nustatytais atvejais taikyti asmenims oficialų įspėjimą turi teisę Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojai arba jų įgalioti pareigūnai.

2. Oficialus įspėjimas asmeniui pareiškiamas asmeniškai ir pateikiamas asmeniui susipažinti pasirašytinai. Oficialiai įspėtas asmuo turi teisę gauti jam pareikšto oficialaus įspėjimo nuorašą.

3. Oficialus įspėjimas neriboja asmens teisių ir laisvių. Už oficialiame įspėjime nurodytų reikalavimų nevykdymą asmenys atsako įstatymų nustatyta administracine ar baudžiamąja tvarka.

## **29 straipsnis. Pareigūnų pareigos**

1. Pareigūnai privalo:

1) gerbti ir ginti žmogaus garbę ir orumą, kitas žmogaus teises ir laisves;

2) užtikrinti saugomų asmenų ir saugomų objektų saugumą;

3) gavę pranešimą ar pareiškimą apie rengiamą ar daromą nusikaltimą ar kitokį teisės pažeidimą arba patys būdami įvykio liudininkais, imtis neatidėliotinių veiksmų, kad būtų užkirstas kelias rengiamam ar daromam nusikaltimui ar kitam teisės pažeidimui, apsaugota įvykio vieta, nustatyti įvykio liudininkai, apie įvykį pranešta policijai;

4) užtikrinti sulaikytų asmenų teises ir teisėtus interesus, suteikti neatidėliotiną pagalbą nukentėjusiems nuo teisės pažeidimų ar bejėgiškos būklės asmenims;

5) imtis visų galimų priemonių žmonių gyvybei ir sveikatai, asmens, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, viešųjų įstaigų, asociacijų ar kitų juridinių asmenų turtui gelbėti stichinių nelaimių, katastrofų, avarijų ir kitų ypatingų situacijų atvejais;

6) teisės aktų nustatyta tvarka saugoti informaciją, susijusią su saugomo asmens gyvenimo privatumu, jeigu ko kita nereikalauja tarnybinės pareigos;

7) vengti nereikalingo asmens teisių suvaržymo;

8) saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis;

9) atitikti fizinio pasirengimo, fizinės prievartos veiksmų atlikimo, šaudymo ir kitus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytus specialiuosius reikalavimus;

10) atlikti kitas įstatymų nustatytas pareigas.

2. Atlikdami tarnybines pareigas, pareigūnai privalo prisistatyti. Kai pareigūnas neturi skiriamųjų ženklų (specialios aprangos (uniformos) arba tarnybinio ženklo) arba kai asmuo reikalauja, pareigūnas privalo pateikti tarnybinį pažymėjimą.

### **30 straipsnis. Pareigūnų atsakomybė**

1. Pareigūnai asmeniškai atsako už savo veiksmus ir sprendimus, ir jų padarinius.

2. Pareigūnai, kurie atlikdami pareigas pažeidė įstatymų reikalavimus, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, traukiami tarnybinėn, administracinėn, civilinėn, materialinėn ar baudžiamojon atsakomybėn.

3. Įsakymo ar nurodymo, žinant, kad jis neteisėtas, vykdymas pareigūno nuo atsakomybės neatleidžia.

4. Neteisėta pareigūno veika fiziniam ar juridiniam asmeniui padaryta žala atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.

5. Pareigūnai neatsako už žalą, padarytą veikiant pagal įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus įgaliojimus.

6. Pareigūnai, vykdantys saugomų asmenų apsaugą, neatsako už padarinius, atsiradusius dėl to, kad saugomi asmenys pažeidė šiame įstatyme nustatytas saugomų asmenų pareigas, jei dėl tokio pažeidimo jų saugumo užtikrinimas tapo negalimas.

### **31 straipsnis. Pareigūnams taikomi apribojimai**

1. Pareigūnams draudžiama:

1) būti politinių partijų ar politinių organizacijų nariais, dalyvauti jų veikloje;

2) būti įstatymų nustatyta tvarka uždraustų organizacijų nariais;

3) dalyvauti politinių partijų ir politinių organizacijų susirinkimuose, išskyrus atvejus, kai tai būtina atlikti tarnybines pareigas;

4) daryti politinius pareiškimus, sakyti kalbas, viešai kelti politinius reikalavimus demokratiškai išrinktai valstybės valdžiai (Seimui, Respublikos Prezidentui, Vyriausybei), taip pat skelbti straipsnius, kuriuose viešai reiškiamas nesutikimas su jos paskelbta ir vykdoma politika;

5) dirbti privačiuose ar viešuosiuose juridiniuose asmenyse pagal darbo sutartį. Šis apribojimas netaikomas šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais pareigūnui gavus Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sutikimą, taip pat mokslinį ar pedagoginį darbą dirbantiems pareigūnams;

- 6) streikuoti;
- 7) dalyvauti piketuose, mitinguose;
- 8) naudoti tarnybos laiką, turtą ir tarnybos teikiamas galimybes ne tarnybos tikslais;
- 9) priimti dovanas ar paslaugas arba jas teikti, jeigu tai gali sukelti interesų konfliktą.

2. Pareigūnai, ne tarnybos tikslais vykdami ne į Europos Sąjungos ar ne Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos valstybes, turi apie tai pranešti Vadovybės apsaugos tarnybai. Pareigūnų vykdymo ne tarnybos tikslais į užsienio valstybes tvarką nustato ir užsienio valstybių ar teritorijų, į kurias pareigūnai negali vykti, sąrašus tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

### **32 straipsnis. Pareigūnų veiklos garantijos**

Pareigūnai tiesioginių funkcijų atlikimo metu negali būti atvesdinti, sulaikyti, draudžiama juos, jų daiktus ir transporto priemones apžiūrėti, jeigu nedalyvauja pareigūno tiesioginis vadovas ar jo įgaliotas atstovas, išskyrus atvejus, kai sulaikomas pareigūnas, darantis nusikalstamą veiką.

## **ANTRASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ KARJERA**

### **33 straipsnis. Pareigūnų pareigybės Vadovybės apsaugos tarnyboje**

Vadovybės apsaugos tarnyboje yra šios pareigūnų pareigybės (nuo aukščiausiosios iki žemiausiosios):

- 1) direktorius;
- 2) direktoriaus pirmasis pavaduotojas, direktoriaus pavaduotojas;
- 3) valdybos viršininkas;
- 4) valdybos viršininko pavaduotojas; skyriaus, kuris nėra kito struktūrinio padalinio sudedamoji dalis, viršininkas;
- 5) skyriaus, kuris yra kito struktūrinio padalinio sudedamoji dalis, viršininkas;
- 6) vyriausiasis agentas;
- 7) vyresnysis agentas;
- 8) agentas;
- 9) jaunesnysis agentas.

### **34 straipsnis. Tarnybiniai rangai**

Pareigūnų tarnybiniai rangai (nuo aukščiausiojo iki žemiausiojo) yra šie:

- 1) pirmasis tarnybinis rangas;
- 2) antrasis tarnybinis rangas;

- 3) trečiasis tarnybinis rangas;
- 4) ketvirtasis tarnybinis rangas;
- 5) penktasis tarnybinis rangas;
- 6) šeštasis tarnybinis rangas;
- 7) septintasis tarnybinis rangas;
- 8) aštuntasis tarnybinis rangas;
- 9) devintasis tarnybinis rangas.

### **35 straipsnis. Tarnybos pakopos**

Tarnybos pakopos (nuo aukščiausiosios iki žemiausiosios) yra šios:

- 1) šeštoji;
- 2) penktoji;
- 3) ketvirtoji;
- 4) trečioji;
- 5) antroji;
- 6) pirmoji.

### **36 straipsnis. Pareigūnų pareigybių, tarnybinių rangų ir tarnybos pakopų derinimas**

1. Į pareigas skiriantis subjektas, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 8 ir 9 dalyse numatytus atvejus, pareigūnui suteikia jo pareigybę atitinkantį tarnybinį rangą:

- 1) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui – pirmąjį tarnybinį rangą;
- 2) Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pavaduotojams – antrąjį tarnybinį rangą;
- 3) valdybų viršininkams – trečiąjį tarnybinį rangą;
- 4) valdybų viršininkų pavaduotojams ir skyrių, kurie nėra kitame struktūriniame padalinyje, viršininkams – ketvirtąjį tarnybinį rangą;
- 5) skyrių, kurie yra kitame struktūriniame padalinyje, viršininkams – penktąjį tarnybinį rangą;
- 6) vyriausiesiems agentams – šeštąjį tarnybinį rangą;
- 7) vyresniesiems agentams – septintąjį tarnybinį rangą;
- 8) agentams – aštuntąjį tarnybinį rangą;
- 9) jaunesniesiems agentams – devintąjį tarnybinį rangą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

2. Pareigūnui, skiriamam į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, nustatoma pirmoji tarnybos pakopa. Atsižvelgiant į pareigūno kvalifikaciją, profesinio pasirengimo lygį ir ankstesnės



tarnybinės ar profesinės veiklos rezultatus, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pirmą kartą į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje skiriamam pareigūnui Atrankos komisijos pasiūlymu gali būti nustatoma aukštesnė negu pirmoji, tačiau ne aukštesnė negu trečioji tarnybos pakopa. Kriterijus, kuriais vadovaudamasi Atrankos komisija gali siūlyti pirmą kartą į pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje skiriamam pareigūnui nustatyti aukštesnę negu pirmąją tarnybos pakopą, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Nuosekliai aukštesnė tarnybos pakopa nustatoma tarnybinės veiklos vertinimo metu pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus labai gerai. Nuosekliai aukštesnė tarnybos pakopa taip pat gali būti nustatoma pareigūno tarnybinę veiklą 3 kartus iš eilės įvertinus gerai. Nuosekliai žemesnė tarnybos pakopa nustatoma pareigūno tarnybinę veiklą įvertinus nepatenkinamai.

4. Perkeltam į aukštesnes pareigas pareigūnui nustatoma pirmoji tarnybos pakopa. Jeigu perkeltam į aukštesnes pareigas pareigūnui nustačius pirmąją tarnybos pakopą, jo pareiginė alga sumažėtų, jam nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad jo pareiginė alga būtų artimiausia iki perkėlimo į aukštesnes pareigas buvusiai pareiginei algai, bet už ją ne mažesnė.

5. Perkeltam į lygiavertes pareigas pareigūnui nustatoma tokia pat tarnybos pakopa kaip iki perkėlimo nustatytoji.

6. Perkeltam į žemesnes pareigas šio įstatymo 39 straipsnio 4 dalies 4 arba 5 punkte nustatytais pagrindais pareigūnui nustatoma tokio pat eiliškumo tarnybos pakopa kaip iki perkėlimo nustatytoji. Perkeltam į žemesnes pareigas kitais pagrindais pareigūnui nustatoma tokia tarnybos pakopa, kad jo pareiginė alga būtų artimiausia iki perkėlimo į žemesnes pareigas buvusiai pareiginei algai, bet už ją ne mažesnė, o jeigu ši pareiginė alga būtų didesnė už didžiausią einant naujas pareigas galimą pareiginę algą, – šeštoji tarnybos pakopa.

7. Tarnybos pakopos nustatomos Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

8. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovams tarnybos pakopos nenustatomos.

### **37 straipsnis. Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimas**

1. Pareigūnų tarnybinės veiklos rezultatus, kvalifikaciją ir tinkamumą einamoms ar kitoms pareigoms (toliau – pareigūnų veikla) per eilinį arba neeilinį tarnybinės veiklos vertinimą įvertina tiesioginis vadovas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgaliotas pareigūnas vertina tiesiogiai Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pavaldžių pareigūnų tarnybinę veiklą. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovų tarnybinė veikla nevertinama.

2. Pareigūno tarnybinė veikla vertinama, jeigu pareigūnas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje.

3. Pareigūnų tarnybinė veikla vertinama kasmet.

4. Pareigūnų tarnybinė veikla gali būti įvertinta labai gerai, gerai arba nepatenkinamai.

5. Jeigu pareigūno tarnybinę veiklą tiesioginis vadovas įvertina labai gerai ar nepatenkinamai arba jeigu pareigūno tarnybinę veiklą gerai įvertinama 3 kartus iš eilės, pareigūno tarnybinę veiklą vertina Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sudaryta tarnybinės veiklos vertinimo komisija (toliau – veiklos vertinimo komisija). Veiklos vertinimo komisija pareigūno tarnybinę veiklą taip pat vertina tais atvejais, kai pareigūnas nesutinka su tiesioginio vadovo vertinimu.

6. Veiklos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą labai gerai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui siūlo:

- 1) nustatyti pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą;
- 2) perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas;
- 3) palikti pareigūnui tą pačią tarnybos pakopą, kai nėra galimybės nustatyti aukštesnę tarnybos pakopą ar pasiūlyti aukštesnių pareigų;
- 4) skatinti pareigūną šio įstatymo 64 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose numatytais skatinimo priemonėmis.

7. Pareigūno tiesioginis vadovas ar veiklos vertinimo komisija, įvertinę pareigūno tarnybinę veiklą gerai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pasiūlymų neteikia ir pareigūno iki tarnybinės veiklos vertinimo buvusi teisinė padėtis nesikeičia. Kai pareigūno tarnybinę veiklą įvertinama gerai 3 kartus iš eilės, veiklos vertinimo komisija gali pasiūlyti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui nustatyti šiam pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą.

8. Veiklos vertinimo komisija, įvertinusi pareigūno tarnybinę veiklą nepatenkinamai, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui siūlo:

- 1) tobulinti pareigūno kvalifikaciją;
- 2) nustatyti pareigūnui nuosekliai žemesnę tarnybos pakopą;
- 3) perkelti pareigūną į žemesnes pareigas;
- 4) atleisti pareigūną iš pareigų.

9. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti atliekamas neeilinis pareigūno tarnybinės veiklos vertinimas, kai yra:

- 1) abejonių dėl pareigūno gebėjimų atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas;
- 2) pareigūno tiesioginio vadovo rašytinis motyvuotas pasiūlymas perkelti pareigūną į aukštesnes pareigas arba nustatyti pareigūnui nuosekliai aukštesnę tarnybos pakopą.

10. Veiklos vertinimo komisija sudaroma 2 metams iš ne mažiau kaip 5 Vadovybės apsaugos tarnybos personalo narių. Jeigu Vadovybės apsaugos tarnyboje yra įsteigta profesinė sąjunga ir vertinamas pareigūnas yra šios profesinės sąjungos narys, veiklos vertinimo komisijoje stebėtojo teisėmis turi teisę dalyvauti šios profesinės sąjungos atstovas. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus motyvuotu sprendimu arba veiklos vertinimo komisijos nario motyvuotu

prašymu veiklos vertinimo komisijos sudėtis gali būti keičiama nepraėjus 2 metams nuo jos sudarymo dienos. Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo kriterijus ir tvarką, veiklos vertinimo komisijos veiklos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

11. Pareigūnas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimą dėl tarnybinės veiklos vertinimo per vieną mėnesį nuo supažindinimo su šiuo sprendimu dienos gali skusti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

### **38 straipsnis. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas**

1. Pareigūnų mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas organizuojamas ir vyksta Vadovybės apsaugos tarnyboje, Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių mokslo ir studijų institucijose, švietimo ir kitose įstaigose.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius tvirtina pareigūnų mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo programas, nustato atrankos ir pareigūnų siuntimo mokytis ir tobulinti kvalifikaciją tvarką, tvirtina pareigūnų kvalifikacijos tobulinimo planus.

3. Pareigūnams, nusiūstiems mokytis ar tobulinti kvalifikacijos, visą mokymosi ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpį garantuojamos einamos pareigos ir darbo užmokestis, taikomos šiame įstatyme nustatytos socialinės garantijos.

4. Vadovybės apsaugos tarnyba gali Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytais atvejais ir tvarka sudaryti su pareigūnu sutartį dėl apmokėjimo už jo mokslą, mokymą ar kvalifikacijos tobulinimą.

5. Pareigūnas, nutraukęs tarnybos sutartį prieš įsipareigotą tarnauti terminą arba atleidžiamas iš tarnybos šio įstatymo 60 straipsnio 1–6 ir 8–12 punktuose nustatytais pagrindais, privalo atlyginti su jo mokymu ar kvalifikacijos tobulinimu susijusias 2 paskutinių tarnybos metų išlaidas, jeigu jos nebuvo atlygintos pagal šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sutartis. Nuo šių išlaidų atlyginimo atleidžiamas pareigūnas, kuris negali tęsti tarnybos dėl ligos, netekto darbingumo arba dėl svarbių ir nuo jo valios nepriklausančių, ir nepašalinamų priežasčių.

### **39 straipsnis. Pareigūnų perkėlimas į kitas pareigas**

1. Pareigūnas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu gali būti perkeltas į aukštesnes, lygiavertes ar žemesnes pareigas.

2. Pareigūnas į aukštesnes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) tarnybinio būtinumo atveju – ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
- 2) veiklos vertinimo komisijai įvertinus pareigūno tarnybinę veiklą labai gerai;
- 3) atrankos būdu.

3. Pareigūnas į lygiavertes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) jo paties prašymu ar sutikimu;
- 2) tarnybinio būtinumo atveju – Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu be pareigūno sutikimo ne ilgiau kaip 3 mėnesiams;
- 3) dėl tarnybos organizavimo pakeitimo panaikinus pareigūno pareigybę;
- 4) kai dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, jeigu pareigūnas sutinka būti perkeltas;
- 5) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;
- 6) kai į jo einamas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs pareigūnas.

#### 4. Pareigūnas į žemesnes pareigas gali būti perkeltas:

- 1) jo paties prašymu ar sutikimu;
- 2) kai dėl tarnybos organizavimo pakeitimo panaikinama pareigūno pareigybė ir nėra galimybės perkelti pareigūną į lygiavertės pareigas, jeigu pareigūnas sutinka būti perkeltas;
- 3) kai dėl sveikatos būklės negali eiti savo pareigų, jeigu pareigūnas sutinka būti perkeltas;
- 4) paskyrus tarnybinę nuobaudą – perkėlimą į žemesnes pareigas;
- 5) veiklos vertinimo komisijai įvertinus pareigūno tarnybinę veiklą nepatenkinamai;
- 6) pasibaigus kadencijai arba paskyrimo į pareigas laikui, jeigu pareigūnas sutinka būti perkeltas;
- 7) kai jam įstatymų nustatyta tvarka atimamos specialiosios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu, jeigu nėra galimybės perkelti jį į lygiavertės pareigas ir pareigūnas sutinka būti perkeltas;

8) kai į jo einamas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs pareigūnas, jeigu nėra galimybės perkelti į lygiavertės pareigas ir pareigūnas sutinka būti perkeltas.

5. Pareigūnas jo rašytiniu sutikimu gali būti deleguotas į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančių teisės aktų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

6. Pareigūnas į kitas pareigas taip pat gali būti perkeliamas kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

### **40 straipsnis. Laikinas pavedimas eiti kitas pareigas tarnybinio būtinumo atvejais ir perkėlimas į kitas pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje**

1. Tarnybinio būtinumo atvejais Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius pareigūnams, neperkeldamas jų į kitas pareigas, be jų sutikimo gali laikinai pavesti eiti kitas jų kvalifikaciją, fizinį pasirengimą ir sveikatos būklę atitinkančias aukštesnes, lygiavertės arba žemesnės pareigūno pareigas. Šiuo laikotarpiu pareigūnas neina pareigų, kurias ėjo iki laikino pavedimo eiti kitas

pareigas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas laikinas pavedimas pareigūnui eiti kitas pareigas negali trukti ilgiau kaip vienus metus nepertraukiamai.

3. Pareigūnui, kuriam šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka pavesta eiti aukštesnės pareigas, mokamas darbo užmokestis apskaičiuojamas pagal pareigoms, kurias pavesta laikinai eiti, nustatytą pareiginę algą ir pareigūnui iki pavedimo laikinai eiti kitas pareigas nustatytą tarnybos pakopą. Pareigūnui, kuriam pavesta laikinai eiti žemesnės ar lygiavertės pareigas, mokamas darbo užmokestis, gautas iki šio pavedimo.

4. Pareigūnas jo sutikimu gali būti perkeltas į aukštesnės, lygiavertės ar žemesnės laikinai negalinčio eiti pareigų pareigūno pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje tol, kol grįš negalintis eiti pareigų pareigūnas.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka perkeltam į aukštesnės pareigas pareigūnui mokamas darbo užmokestis, apskaičiuojamas pagal pareigoms, į kurias jis perkeltas, nustatytą pareiginę algą ir tokią tarnybos pakopą, kad jo pareiginė alga būtų artimiausia iki perkėlimo į aukštesnės pareigas buvusiai pareiginei algai, bet už ją ne mažesnė. Perkeltam į žemesnės ar lygiavertės pareigas pareigūnui mokamas darbo užmokestis, gautas iki laikino perkėlimo.

6. Pareigūnas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka gali būti perkeliamas į kitas pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

#### **41 straipsnis. Tarnybos trukmė**

1. Vadovybės apsaugos tarnybos vadovai, struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai gali tarnauti tol, kol jiems sukaks 65 metai.

2. Kiti Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnai gali tarnauti tol, kol jiems sukaks 60 metų.

### **TREČIASIS SKIRSNIS PAREIGŪNŲ DARBO LAIKAS**

#### **42 straipsnis. Pareigūnų darbo laikas**

1. Paros ir savaitės darbo laiko trukmė pareigūnams neribojama ir priklauso nuo tarnybos poreikių. Pareigūnams taikoma suminė darbo laiko apskaita.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgalioti asmenys šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytais atvejais gali pavesti pareigūnui dirbti ne pagal darbo grafiką.

3. Pareigūnų darbo laiko norma yra vidutiniškai 40 valandų per savaitę (7 dienų laikotarpį), skaičiuojant per visą apskaitos laikotarpį.

4. Nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) laikas, kai pamaina ne trumpesnė kaip 24 valandos, privalo būti ne trumpesnis kaip 24 valandos, išskyrus šio įstatymo 43 straipsnio 1 dalyje nustatytus atvejus. Suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmė negali būti ilgesnė negu 6 mėnesiai. Šioje dalyje nurodytą suminės darbo laiko apskaitos laikotarpio trukmę tvirtina Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

5. Į darbo laiką įskaičiuojamas laikas, skirtas pareigūnams instrukuoti, apginkluoti ar pamainai perduoti (priimti).

6. Pareigūnų kasdienio nepertraukiamojo poilsio tarp darbo dienų (pamainų) trukmė negali būti trumpesnė kaip 11 valandų iš eilės, o per 7 paeiliui einančių dienų laikotarpį pareigūnams turi būti suteiktas ne mažiau kaip 35 valandų nepertraukiamojo poilsio laikas. Šio įstatymo 43 straipsnyje nustatytais atvejais, kai tarnybinė užduotis nebūtų įvykdyta dėl suteikto poilsio, gali būti nukrypta nuo šioje dalyje nustatyto poilsio režimo reikalavimų, tačiau privaloma atsiradus galimybei iš karto suteikti pareigūnams ne trumpesnę negu šioje dalyje nurodytą nepertraukiamąjį poilsio laiką, o jeigu dėl objektyvių priežasčių tokios trukmės poilsio laiko suteikti neįmanoma, privaloma suteikti poilsį, užtikrinantį pareigūnų sveikatos ir darbiningumo atgavimą.

7. Pertraukų trukmė, jų pradžia, pabaiga ir kitos sąlygos nustatomos darbo dienos (pamainų) grafike (toliau – darbo grafikas). Darbo grafikas gali būti keičiamas ne vėliau kaip prieš 3 kalendorines dienas iki grafiko ar jo pakeitimo įsigaliojimo, o tarnybinio būtinumo atvejais ir pareigūnui sutikus – prieš vieną kalendorinę dieną iki grafiko ar jo pakeitimo įsigaliojimo.

8. Pareigūnų darbo laiko apskaitos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

#### **43 straipsnis. Pareigūnų privalomas darbas ne pagal darbo grafiką**

1. Pareigūnai privalo vykdyti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus ar jo įgaliotų asmenų įsakymą ar nurodymą dirbti darbą ne pagal darbo grafiką:

1) vykdant tarnybinę užduotį, kurios vykdymas dėl jos ypatumų negali būti sustabdytas ar nutrauktas;

2) ruošiantis ginkluotai krašto gynybai;

3) užtikrinant Lietuvos Respublikos oficialių svečių saugumą;

4) nepaprastosios padėties, karo padėties, ekstremaliųjų situacijų ir kitais įstatymuose nustatytais atvejais;

5) kitais neatidėliotinais atvejais, kai būtina užtikrinti Vadovybės apsaugos tarnybai įstatymuose nustatytų uždavinių ir funkcijų įgyvendinimą.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgalioti asmenys šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais gali pavesti pareigūnams dirbti poilsio ir švenčių dienomis.

3. Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ir krūtimi maitinančioms pareigūnėms, pareigūnams, auginantiems vaiką (įvaikį) iki 3 metų, pareigūnams, vieniems auginantiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, ir neįgalųjį slaugantiems pareigūnams galima pavesti dirbti ne pagal darbo grafiką tik jų rašytiniu sutikimu.

## KETVIRTASIS SKIRSNIS

### PAREIGŪNŲ DARBO UŽMOKESTIS IR SOCIALINĖS GARANTIJOS

#### **44 straipsnis. Pareigūnų darbo užmokestis**

1. Pareigūno darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priedas už tarnybinį rangą;
- 3) priedas už tarnybos Lietuvos valstybei metus;
- 4) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą;
- 5) priemokos.

2. Pareigūnams už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo arba Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai projektuose, kuriuose vykdoma su Vadovybės apsaugos tarnybos tikslais ir funkcijomis susijusi veikla (toliau – paramos teikimo projektai), iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų pagal paramos teikimo projektų sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius gali būti mokamos vienkartinės ar periodinės išmokos. Už laiką, kurį pareigūnas dalyvauja šioje dalyje nurodytuose paramos teikimo projektuose ir kurį gauna išmokas iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų, skirtų šiems paramos teikimo projektams įgyvendinti, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis pareigūnui nemokamas.

#### **45 straipsnis. Pareiginė alga**

1. Pareigūno pareiginė alga nustatoma pagal šio įstatymo priede pareigūno pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą.

2. Pareigūno darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas Seimo patvirtintas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų, valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (toliau – bazinis dydis).

3. Pareigūno pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą šio įstatymo priede nustatytą pareiginės algos koeficientą dauginant iš bazinio dydžio. Pareiginė alga apvalinama vadovaujantis bendrosiomis skaičių apvalinimo taisyklėmis taip, kad paskutinis skaitmuo būtų 0 arba 5.

4. Pareigūnų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš nustatytų to mėnesio darbo valandų ar dienų skaičiaus, gautas darbo valandos ar darbo dienos atlygis padauginamas iš pareigūno dirbtų valandų ar dienų skaičiaus.

5. Kasmetinių atostogų laikotarpiu pareigūnams mokamas vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka.

#### **46 straipsnis. Priedas už tarnybinį rangą**

Pareigūnams priedas už tarnybinį rangą skaičiuojamas procentais nuo pareiginės algos ir yra tokio dydžio:

- 1) devintojo, aštuntojo, septintojo ir šeštojo tarnybinių rangų pareigūnams – 10 procentų pareiginės algos;
- 2) penktojo tarnybinio rango pareigūnams – 15 procentų pareiginės algos;
- 3) ketvirtojo ir trečiojo tarnybinių rangų pareigūnams – 20 procentų pareiginės algos;
- 4) antrojo tarnybinio rango pareigūnams – 25 procentų pareiginės algos;
- 5) pirmojo tarnybinio rango pareigūnams – 30 procentų pareiginės algos.

#### **47 straipsnis. Tarnybos stažas**

1. Pareigūno tarnybos stažas skaičiuojamas tarnybos pradžia laikant jo priėmimo į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje datą ir į tarnybos stažą papildomai įskaitant (tarp jų ir laikotarpius, buvusius iki 1990 m. kovo 11 d.):

1) faktinį tarnybos vidaus reikalų, krašto apsaugos, valstybės saugumo, prokuratūros sistemose, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje, Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas), jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse, Lietuvos Respublikos muitinėje laiką nuo paskyrimo į pareigūno pareigas ar kario statuso įgijimo dienos;

2) darbo įstaigose ir organizacijose laiką, jeigu pareigūnas buvo nusiųstas dirbti į jas būdamas įtrauktas į Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ar Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos kadro rezervą ar Specialiųjų tyrimų tarnybos personalo rezervą;

3) nuteisto pareigūno ar kario bausmės atlikimo laiką, jeigu vėliau jis išteisintas;

4) faktinį tarnybos kitų valstybių ginkluotose pajėgose, pasienio tarnyboje, vidaus reikalų ir kitose tarnybose (išskyrus tarnybą naikintojų būriuose ir batalionuose) laiką – Vyriausybės nustatyta tvarka;



5) darbo policijoje (milicijoje), Valstybės sienos apsaugos tarnyboje prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, vidaus tarnybos, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros sistemose, Kalėjų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėse laiką Lietuvos Respublikos darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau tos pareigos priskirtos pareigūno pareigoms;

6) darbo laiką, dirbtą profesionaliosios priešgaisrinės apsaugos padalinio vadovu, operatyviniu budėtoju, profilaktikos instruktoriumi, sargybos viršininku, skyrininku, ugniagesiu (gaisrininku), vairuotoju, dispečeriu, dujų ir dūmų apsaugos tarnybos meistru (priešdūminės ir priešdūjinės tarnybos meistru) Darbo sutarties įstatymo pagrindais, jeigu vėliau šis darbuotojas buvo paskirtas statutiniu priešgaisrinės apsaugos pareigūnu;

7) vieną tarnybos ar darbo dieną Lietuvos Respublikos krašto apsaugos departamento struktūriniuose padaliniuose nuo 1990 m. balandžio 25 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d., Valstybės saugumo departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sistemoje nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. ir Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyboje bei Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje nuo 1990 m. balandžio 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 23 d. – kaip tris tarnybos dienas;

8) pareigūnui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemoje, ir asmeniui, pradėjusiam tarnauti ar dirbti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje iki 1991 m. gruodžio 31 d., taip pat Valstybės saugumo departamente prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuo 1990 m. kovo 26 d. iki 1991 m. gruodžio 2 d. ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo tarnyboje nuo 1991 m. gruodžio 2 d. iki 1991 m. gruodžio 31 d., – 80 procentų iki šio laiko turėto darbo stažo;

9) mokymosi statutinėse profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose, specialiosiose vidurinėse, aukštesniosiose Lietuvos Respublikos policijos (vidaus reikalų), saugumo ir karo mokyklose laiką. Mokymosi tokiose pat kitų valstybių mokyklose laikas gali būti įskaitytas į tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje stažą Vyriausybės nustatyta tvarka. Į tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje stažą taip pat įskaitoma pusė mokymosi kitose aukštosiose mokyklose laiko, jeigu jas baigę asmenys per 3 mėnesius raštu pareiškė valią būti priimti į Vadovybės apsaugos tarnybą, pailginant šį 3 mėnesių laikotarpį ligos, nėštumo ir gimdymo bei tėvystės atostogų, taip pat būtiniosios tarnybos kariuomenėje ar dalyvavimo kariniuose mokymuose trukme;

10) pareigūno laikinojo nedarbingumo laiką, kasmetinių, papildomų, nėštumo ir gimdymo, tėvystės, vaiko priežiūros, mokymosi, persikėlimo ir nemokamų atostogų laiką, priverstinės pravaikštos dėl neteisėto atleidimo iš pareigų laiką, taip pat buvimo Vidaus reikalų ministerijos personalo žinioje laiką;

11) vieną tarnybos dieną tarptautinių organizacijų misijose Vyriausybės siuntimu taikos įvedimo misijose – kaip 3 dienas, taikos palaikymo misijose ir patarėjų bei stebėtojų misijose – kaip 2 dienas.

2. Priedo už tarnybos Lietuvos valstybei metus dydis yra 1 procentas pareiginės algos už kiekvienus metus, įskaičiuojamus į pagal šio straipsnio 1 dalyje nustatytą tarnybos stažą, į jį papildomai įskaitant Valstybės tarnybos įstatyme nustatytą valstybės tarnautojo tarnybos stažą. Priedas už tarnybos Lietuvos valstybei metus negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

#### **48 straipsnis. Mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą**

1. Viršvalandinis darbas – laikas, kurį pareigūnas faktiškai dirba viršydamas apskaitos laikotarpio darbo laiko normą.

2. Už darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta darbo grafike, mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

3. Už darbą švenčių dieną (ir švenčių naktį) mokamas dvigubas pareigūno darbo užmokestis.

4. Už darbą naktį mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio darbo užmokestis.

5. Už viršvalandinį darbą mokamas pusantro pareigūno darbo užmokesčio dydžio darbo užmokestis.

6. Pareigūno prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas ar viršvalandinio darbo laikas, padaugintas iš šio straipsnio 2–5 dalyse nustatyto atitinkamo darbo užmokesčio dydžio, gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko.

7. Mokant pareigūnui už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, taikomas darbo užmokestis, kurį sudaro pareigūno pareiginė alga, priedas už tarnybinį rangą ir priedas už tarnybos Lietuvos valstybei metus.

#### **49 straipsnis. Priemokos ir kitos su tarnybos santykiais susijusios išmokos**

1. Pareigūnams mokamos šios priemokos:

- 1) už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą;
- 2) už darbą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito pareigūno funkcijas;
- 3) už tarnybinių gyvūnų priežiūrą ir rengimą;
- 4) už tarnybinės veiklos specifiką.

2. Priemokos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, dydį nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius. Šis dydis negali būti mažesnis kaip 5 procentai ir didesnis kaip 50 procentų pareiginės algos.

3. Priemokos už darbą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito pareigūno funkcijas, dydį nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius. Šis dydis negali būti mažesnis kaip 5 procentai ir didesnis kaip 50 procentų pareiginės algos.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytų priemokų suma negali viršyti 50 procentų pareiginės algos.

5. Priemokos už tarnybinių gyvūnų priežiūrą ir rengimą dydį, neviršijantį 20 procentų pareiginės algos, nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

6. Priemokos už tarnybinės veiklos specifiką visiems pareigūnams yra vienodo dydžio ir mokamos kiekvieną mėnesį. Priemoka už tarnybinės veiklos specifiką yra iki 1 bazinio dydžio. Šios priemokos dydį nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

7. Pareigūnams, kurie tapo laikinai nedarbingi dėl tarnybinių pareigų atlikimo arba kurių laikinasis nedarbingumas susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu (kai pareigūnas tampa laikinai nedarbingas ne dėl nelaimingo atsitikimo tarnyboje ar pakeliui į tarnybą (iš tarnybos), iš Vadovybės apsaugos tarnybai skirtų valstybės biudžeto lėšų Vyriausybės nustatyta tvarka kompensuojamas vidutinio jų darbo užmokesčio ir gautos ligos išmokos skirtumas. Nelaimingų atsitikimų tarnyboje, nelaimingų atsitikimų pakeliui į tarnybą ar iš tarnybos tyrimo ir apskaitos tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

### **50 straipsnis. Pareigūnų atostogos**

1. Pareigūnams kasmetinių atostogų trukmė nustatoma atsižvelgiant į pareigūno tarnybos stažą. Nustatoma tokia kasmetinių atostogų trukmė pareigūnams, išstarnavusiems:

- 1) iki 5 metų – 22 darbo dienos;
- 2) nuo 5 iki 10 metų – 25 darbo dienos;
- 3) nuo 10 iki 15 metų – 29 darbo dienos;
- 4) nuo 15 iki 20 metų – 33 darbo dienos;
- 5) daugiau kaip 20 metų – 37 darbo dienos.

2. Pareigūnui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, suteikiamos papildomos 5 darbo dienų kasmetinės atostogos.

3. Pareigūnams kasmetinės atostogos gali būti suteikiamos iš karto visos arba dalimis, tačiau viena nepertraukiama kasmetinių atostogų dalis negali būti trumpesnė kaip 10 darbo dienų.

4. Nepanaudotos kasmetinės atostogos ar jų dalis už praėjusius tarnybos metus pareigūnams suteikiama iki einamųjų tarnybos metų pabaigos.

5. Pareigūnams, kuriems dėl ligos, nelaimingo atsitikimo ar slaugos kasmetinių atostogų metu yra išduotas laikinojo nedarbingumo pažymėjimas, kasmetinės atostogos pratęsimos tiek, kiek truko laikinasis nedarbingumas, o kai nėra galimybės kasmetines atostogas pratęsti, jos

nukeliamos.

6. Tarnybinio būtinumo atvejais pareigūnai gali būti atšaukti iš kasmetinių atostogų. Tam pareigūno sutikimas nebūtinas. Atšauktas iš kasmetinių atostogų pareigūnas likusias nepanaudotas atostogas gali panaudoti kitu pasirinktu laiku. Žala, padaryta pareigūnui atšaukus jį iš kasmetinių atostogų, atlyginama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

7. Pareigūnams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos:

- 1) nėštumo ir gimdymo;
- 2) tėvystės;
- 3) vaikui prižiūrėti;
- 4) mokymosi;
- 5) papildomos mokamos;
- 6) nemokamos.

8. Nėštumo ir gimdymo, tėvystės, mokymosi atostogas pareigūnams suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka.

9. Atostogos vaikui prižiūrėti pareigūnams suteikiamos Darbo kodekso nustatyta tvarka, tačiau šios atostogos gali trukti tik tol, kol pareigūnui sukaks šio įstatymo 41 straipsnyje nustatytas amžius. Nesibaigus atostogoms vaikui prižiūrėti pareigūnas gali grįžti į tarnybą, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų pranešęs Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui.

10. Paskatinimo tvarka arba dėl svarbių aplinkybių pareigūnams gali būti suteikiama papildomų mokamų atostogų. Kiekvienu iš šių atvejų Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius per kalendorinius metus gali suteikti ne daugiau kaip po 10 darbo dienų papildomų mokamų atostogų. Papildomų mokamų atostogų laiku pareigūnui mokamas jo vidutinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka. Papildomos mokamos atostogos dėl svarbių aplinkybių pareigūnams suteikiamos Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka ir turi būti panaudotos per 12 mėnesių nuo jų suteikimo datos, išskyrus atvejus, kai pareigūnas suteiktų atostogų per šį laikotarpį negali panaudoti dėl tarnybos užsienyje arba dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių. Pareigūnas per šioje dalyje nustatytą laiką nepanaudotas paskatinimo tvarka suteiktas atostogas praranda.

11. Pareigūnams dėl ypatingų asmeninių ar šeiminių aplinkybių gali būti suteikiamos nemokamos iki 3 mėnesių per metus atostogos.

12. Kasmetinių, tikslinių atostogų laikotarpiai yra įskaitomi į pareigūno tarnybos stažą.

13. Atleidžiamam iš tarnybos pareigūnui gali būti suteikiamos nepanaudotos kasmetinės atostogos arba už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokama piniginė kompensacija. Jeigu pareigūnui kasmetinės atostogos nebuvo suteiktos daugiau kaip už vienus darbo metus,

kompensacija išmokama už visas nepanaudotas kasmetines atostogas, bet ne daugiau kaip už 3 tarnybos metų nepanaudotas kasmetines atostogas.

***TAR pastaba.** Iki įstatymo Nr. XIII-2901 įsigaliojimo (2020-07-01) visos pareigūnų nepanaudotos atostogos yra išsaugomos. Nepanaudotos kasmetinės atostogos, kurios pareigūnui priklausė iki šio įstatymo įsigaliojimo, suteikiamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusius teisės aktus. Atleidžiant pareigūną iš tarnybos, vadovaujasi šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Įstatymo 50 straipsnio 13 dalies nuostatomis.*

### **51 straipsnis. Pareigūnų draudimas ir pensijos**

1. Pareigūnai draudžiami visų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nurodytų rūšių socialiniu draudimu. Pareigūnų draudimo tvarką ir sąlygas nustato atskiras socialinio draudimo rūšis reglamentuojantys teisės aktai.

2. Pareigūnai įgyja teisę gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją šios pensijos skyrimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

### **52 straipsnis. Pareigūnų papildoma sveikatos priežiūra**

1. Pareigūnams užtikrinama papildoma valstybės biudžeto lėšomis finansuojama sveikatos priežiūra, apimanti specializuotąją medicininę ekspertizę, prevencinę medicinos pagalbą, medicininę reabilitaciją, sveikatos grąžinamąjį ir antirecidyvinių gydymą, prevencinę medicininę ir psichologinę reabilitaciją, psichologinės paramos, sveikatos ugdymo ir stiprinimo priemonių taikymą, taip pat iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto neapmokamą asmens sveikatos priežiūrą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, papildomai remiamą iš valstybės biudžeto lėšų. Pareigūnams užtikrinamos tokios pačios apimtys, kaip ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, papildomos sveikatos priežiūros paslaugos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pareigūnų sveikatos priežiūra asmens sveikatos priežiūros įstaigose yra organizuojama vidaus reikalų ministro ar jo įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, naudojantis pareigūnų tarnybos ir (arba) gyvenamųjų vietovių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų teikiamomis paslaugomis.

3. Į pareigūnams teikiamas iš valstybės biudžeto finansuojamas sveikatos priežiūros paslaugas asmens sveikatos priežiūros įstaigose turi teisę ir buvę pareigūnai – pareigūnų ir karių valstybinių pensijų gavėjai.

4. Pareigūnų specializuotosios medicininės ekspertizės tvarką nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su sveikatos apsaugos ministru, o privalomų profilaktinių sveikatos patikrinimų tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras, suderinęs su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriumi ir vidaus reikalų ministru.

### **53 straipsnis. Pareigūnams garantuojama teisinė pagalba**

Pareigūnui, kuris atlikdamas tarnybines pareigas viršijo tarnybinės rizikos ribas ir dėl to padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą (nusižengimą), ir tapo įtariamuoju (specialiuoju liudytoju), kaltinamuoju, taip pat atliekant tarnybines funkcijas ar dėl tarnybos nukentėjusiam pareigūnui iš Vadovybės apsaugos tarnybai skirtų lėšų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis. Šią kompensaciją skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

#### **54 straipsnis. Išeitinė išmoka atleidžiamiems iš tarnybos pareigūnams**

1. Pareigūnui, atleidžiamam iš tarnybos šio įstatymo 60 straipsnio 13, 14, 15 ir 17 punktuose nustatytais pagrindais, išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Ši išmoka pradedama mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo pareigūno atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį. Išeitinės išmokos mokėjimas nutraukiamas, jeigu buvęs pareigūnas grąžinamas į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio išmoka pareigūnams, turintiems daugiau kaip 5 metus nepertraukiamo pareigūno tarnybos stažo, didinama pusantro karto, turintiems daugiau kaip 10 metų nepertraukiamo pareigūno tarnybos stažo, – 2 kartus, turintiems daugiau kaip 20 metų nepertraukiamo pareigūno tarnybos stažo, – 3 kartus.

3. Jeigu šio įstatymo 60 straipsnio 15 punkte nustatytu pagrindu dėl iš tarnybos atleidžiamo pareigūno yra pradėtas ir nebaigtas šio įstatymo 66 straipsnio 1 dalyje nurodytas tarnybinis patikrinimas, išeitinė išmoka šiam pareigūnui pradedama mokėti praėjus vienam mėnesiui nuo sprendimo, priimto atlikus tarnybinį patikrinimą, priėmimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Jeigu atlikus šio įstatymo 66 straipsnio 1 dalyje nurodytą tarnybinį patikrinimą yra priimtas sprendimas dėl pareigūno, atleisto iš tarnybos šio įstatymo 60 straipsnio 15 punkte nustatytu pagrindu, pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą, už kurį jam turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos, arba priimtas sprendimas dėl pareigūno, atleisto iš tarnybos šio įstatymo 60 straipsnio 15 punkte nurodytu pagrindu, pripažinimo pažėmusiu pareigūno vardą, išeitinė išmoka šiam pareigūnui nemokama.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

#### **55 straipsnis. Kompensacijos pareigūno žūties (mirties) ar sveikatos sutrikdymo atvejais**

1. Pareigūno, kuris žuvo (mirė) dėl tarnybos, šeimos nariams – sutuoktiniui ar sugyventiniui (partneriui), vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), kurie mokosi nustatyta tvarka Švietimo ir mokslo institucijų registre įregistruotose bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo

programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, neakivaizdiniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais arba pavienio mokymosi forma savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais ar studijuoja nustatyta tvarka Švietimo ir mokslo institucijų registre įregistruotoje aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės ar iššėstinės studijų formos programas, kol jiems sukaks 24 metai, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (įtėviui) ar motinai (įmotei) – ir nedarbingiems asmenims, kurie buvo žuvusiojo (mirusiojo) išlaikomi arba jo mirties dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, per vienus metus nuo pareigūno mirties lygiomis dalimis išmokama 93,1 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos vienkartinės socialinio draudimo išmokos apdraustajam mirus dydžiu. Pareigūnas, žuvęs (miręs) dėl tarnybos, laidojamas valstybės lėšomis arba jo artimiesiems giminaičiams išmokama 40 bazinių socialinių išmokų dydžio pinigine kompensacija laidotuvių išlaidoms padengti. Pareigūno, kuris žuvo užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas ar profesinio mokymo metu, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas Vyriausybės nustatyta tvarka apmoka valstybė. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Pareigūną pripažinus nežinia kur esančiu ar paskelbus žuvusiu, laikoma, kad jis yra pripažintas nežinia kur esančiu ar paskelbtas žuvusiu dėl tarnybos, jeigu neįrodyta kitaip, ir jo šeimos nariams bei nedarbingiems asmenims, kurie buvo jo išlaikomi arba pareigūno pripažinimo nežinia kur esančiu ar paskelbimo mirusiu dieną turėjo teisę gauti jo išlaikymą, nuo pareigūno pripažinimo nežinia kur esančiu ar jo paskelbimo žuvusiu dienos kas mėnesį lygiomis dalimis mokama jo vidutinio darbo užmokesčio pašalpa, neviršijant 93,1 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio sumos.

3. Pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba kurio sveikata buvo sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas, jeigu tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susijęs su jo tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos ar netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokėtinos ne daugiau kaip 12 mėnesių, dydžiu, atsižvelgiant į netekto darbingumo lygį ir sveikatos sutrikdymo mastą. Šioje dalyje nurodytiems pareigūnams nustatomos šios kompensacijos:

- 1) netekusiems 75–100 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo, – 46,55 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 2) netekusiems 60–70 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo, – 37,24 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 3) netekusiems 45–55 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo, – 27,93 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 4) netekusiems iki 40 procentų darbingumo dėl sužalojimo ar susižalojimo ir dėl to pripažintiems netinkamais tarnybai, – 23,28 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 5) sunkaus sveikatos sutrikdymo atveju – 18,62 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 6) apysunkio sveikatos sutrikdymo atveju – 13,97 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 7) lengvo sveikatos sutrikdymo atveju – nuo 0,78 iki 9,31 mėnesio pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

**TAR pastaba.** 55 straipsnio 3 dalyje nustatytos kompensacijos mokamos pagal sveikatos sutrikdymo metu galiojusius teisės aktus.

4. Ar pareigūno mirtis, susižalojimas, sužalojimas arba sveikatos sutrikdymas yra susijęs su tarnyba, tarnybinių pareigų atlikimu ar pareigūno statusu, ar tarnybinių pareigų atlikimas yra susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, taip pat kompensacijos, mokėtinos lengvo sveikatos sutrikdymo atveju, dydis nustatomas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

5. Pareigūnų sveikatos sutrikdymo mastą teisės aktų nustatyta tvarka nustato asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, Centrinė medicinos ekspertizės komisija, vadovaudamasi Vyriausybės tvirtinamu pareigūnų sunkių, apysunkių ir lengvų sužeidimų, traumų ir kitų sveikatos sutrikdymų sąrašu.

6. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nustatytos kompensacijos nemokamos, jeigu:

- 1) pareigūnas žuvo, susižalojo darydamas tyčinį nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą arba pareigūnas buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta, kai jis darė tyčinį nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą;
- 2) pareigūno mirties, sužalojimo, susižalojimo ar sveikatos sutrikdymo priežastis buvo su tarnybinių pareigų atlikimu nesusijęs neblaivumas ar apsvaigimas nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų;
- 3) pareigūnas nusižudė, kėsinosi nusižudyti ar tyčia susižalojo;
- 4) pareigūnas žuvo, susižalojo, buvo sužalotas ar jo sveikata buvo sutrikdyta per eismo įvykį, kai šis pareigūnas vairavo transporto priemonę neturėdamas teisės ją vairuoti arba perdavė ją



vairuoti neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų arba neturinčiam teisės jos vairuoti asmeniui;

5) pareigūno sveikata sutriko ar jis mirė dėl ligos ir tai nesusiję su tarnybinių pareigų atlikimu arba pareigūno mokymu;

6) pareigūno mirties ar susižalojimo priežastis buvo sąmoningas, su tarnybiniu būtinumu nesusijęs saugumo taisyklių pažeidimas.

7. Pareigūnui, kuriam buvo išmokėta kompensacija pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 arba 7 punktą ir kuriam vėliau dėl to paties sveikatos sutrikdymo nustatomas ir darbingumo lygis, papildomai išmokamas pagal šio straipsnio 3 dalies 5, 6 arba 7 punktą išmokėtos kompensacijos ir šio straipsnio 3 dalies 1, 2, 3 arba 4 punkte nurodytos kompensacijos, atsižvelgiant į nustatytą darbingumo lygį, skirtumas.

8. Į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas deleguotiems pareigūnams šiame straipsnyje nurodytos kompensacijos nemokamos, kai pagal teisės aktus, reglamentuojančius delegavimą į tarptautines, Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas, yra apmokėtos jų sveikatos ir gyvybės draudimo išlaidos arba kompensacijas šių pareigūnų žūties ar sveikatos sutrikdymo atvejais (gyvybės draudimo išmoką ar išmoką dėl sveikatos sutrikdymo) turi išmokėti tarptautinė, Europos Sąjungos ar užsienio valstybės institucija, kurioje buvo apdrausta pareigūno sveikata ir (ar) gyvybė.

## **56 straipsnis. Pareigūnų aprūpinimas tarnybine uniforma**

1. Pareigūnai valstybės lėšomis aprūpinami tarnybine uniforma arba jiems išmokama kompensacija pagal Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytas normas.

2. Pareigūnų tarnybinės uniformos ir skiriamųjų ženklų pavyzdžius tvirtina, pareigūnų tarnybinės uniformos išdavimo, dėvėjimo ir grąžinimo tvarką, pareigūnų rikiuotės ir ceremonijų tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

## **57 straipsnis. Pareigūnų siuntimas saugoti atstovybių**

1. Su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru suderinta ir Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pareigūnai jų rašytiniu sutikimu ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui gali būti siunčiami saugoti atstovybių. Ši pareigūno tarnyba užsienyje nelaikoma tarnybine komandiruite.

2. Nusiųstiems saugoti atstovybių pareigūnams visą jų tarnybos užsienyje laikotarpį mokama su tarnyba užsienyje susijusių išlaidų kompensacija, taip pat apmokamos įsikūrimo, kelionės, sveikatos draudimo ir gyvenamųjų patalpų nuomos išlaidos. Šių išlaidų ir kompensacijos dydį ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Nusįūstiams saugoti atstovybių pareigūnams šiame įstatyme nustatytos jų teisės ir pareigos garantuojamos tiek, kiek to neriboja tarptautinė ar užsienio valstybės nacionalinė teisė.

### **58 straipsnis. Kitos pareigūnų garantijos**

1. Pareigūnams yra garantuojama einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai pareigūnai yra išsiųsti į tarnybinių komandiruočių, – darbo dienomis komandiruotėje ir komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

2) kai pareigūnai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

3) kai pareigūnai išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

4) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikų, sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), sugyventinio (partnerio), jeigu jis nurodytas pareigūno privačių interesų deklaracijoje, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

5) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

6) kai pareigūnai, gavę tiesioginio vadovo rašytinį (įskaitant gautą elektroninių ryšių priemonėmis) sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki 2 darbo dienų per mėnesį.

2. Pareigūnams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, sugyventinio (partnerio), jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas pareigūnas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės, turto netekimo, taip pat kitais ypatingais atvejais gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio pašalpa. Šią pašalpą skiria Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

3. Mirusio, išskyrus žuvusį dėl tarnybos Vadovybės apsaugos tarnyboje, pareigūno šeimos nariams išmokama vieno mėnesio jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio pašalpa.

4. Pareigūnas gali tęsti tarnybą ir tuo atveju, kai jo sveikatos patikrinimo rezultatai neatitinka keliamų sveikatos būklės reikalavimų, jeigu dėl Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pripažintų svarbių priežasčių to reikia Vadovybės apsaugos tarnybos interesams užtikrinti.

5. Darbo kodekse nustatytos garantijos nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms darbuotojoms ir vaikus auginantiems darbuotojams Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams taikomos tiek, kiek jos nenustatytos šiame įstatyme.

6. Privalomąją karo tarnybą, savanorišką nenuolatinę karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą atliekantiems pareigūnams garantuojamos tik einamos pareigos.

7. Pareigūnui ir jo šeimos nariams padaryta materialinė žala, kurią jie patyrė dėl su pareigūno tarnyba susijusių priežasčių ir kuri yra nustatyta remiantis tarnybinio patikrinimo išvada, atlyginama Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

8. Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka pareigūnas informuojamas apie šiame įstatyme nustatytas jo tarnybos sąlygas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIV-1193](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15184

## **PENKTASIS SKIRSNIS**

### **PAREIGŪNŲ NUŠALINIMAS NUO PAREIGŲ IR ATLEIDIMAS IŠ TARNYBOS**

#### **59 straipsnis. Pareigūnų nušalinimas nuo pareigų**

1. Pareigūnas privalo būti nušalintas nuo pareigų šiais atvejais:

1) kai tarnybos metu jis yra neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, – likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui Vadovybės apsaugos direktoriaus įgaliotų pareigūnų sprendimu;

2) kai Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždrausta dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, – Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiu;

3) kitų įstatymuose nustatytų subjektų sprendimu – šių įstatymų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų, kai:

1) atliekamas tarnybinis patikrinimas dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo ir, atlikdamas pareigas, pareigūnas gali trukdyti atlikti tarnybinį patikrinimą ar daryti naujus pažeidimus;

2) jis įtariamas nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, dėl kurių jam negalima leisti eiti pareigų, padarymu.

3. Nušalintas nuo pareigų pareigūnas nuo nušalinimo momento grąžina tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis, patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones, kuriuos jis gavo eidamas pareigas.

4. Pareigūnui nušalinimo nuo pareigų laikotarpiu darbo užmokestis nemokamas. Pareigūnas, nuo tarnybos nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas, per 10 darbo dienų jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį

jis buvo nušalintas nuo tarnybos, ir delspinigiai, kurių dydį tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras. Delspinigiai nemokami, jeigu pareigūnui žala atlyginta kituose įstatymuose nustatyta tvarka. Delspinigių dydį socialinės apsaugos ir darbo ministras tvirtina kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, atsižvelgdamas į Lietuvos statistikos departamento paskelbtą vartotojų kainų indeksą per praėjusius kalendorinius metus.

5. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų ne ilgiau kaip 3 mėnesius. Į šį terminą neįskaitomas pareigūno laikinojo nedarbingumo ir atostogų laikas.

6. Nušalinimo nuo pareigų terminui pasibaigus, pareigūnas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

7. Pareigūnas gali būti nušalintas nuo pareigų ir kitų įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

### **60 straipsnis. Pareigūnų atleidimo iš tarnybos pagrindai**

Pareigūnas iš tarnybos atleidžiamas ir su juo sudaryta tarnybos sutartis nutraukiama:

- 1) paties prašymu;
- 2) paaiškėjus, kad priimant į tarnybą buvo nuslėpti tam tikri duomenys (dokumentai) ar pateikti tikrovės neatitinkantys duomenys (dokumentai), pateikta informacija, žinant, kad ji neteisinga, apie save, savo ryšius ir interesus, dėl kurių asmuo negalėjo būti priimtas į tarnybą;
- 3) įsiteisėjus teismo nuosprendžiui, kuriuo pareigūnas nuteisiamas už padarytą tyčinę nusikalstamą veiką ar nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams arba jam paskiriama bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;
- 4) kai jis buvo pripažintas kaltu dėl nusikaltimo (išskyrus šio straipsnio 3 punkte nurodytas veikas) padarymo ir teistumas nėra išnykęs ar panaikintas;
- 5) kai jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 6) kai jis sulaužo pareigūno priesaiką;
- 7) kai jo išbandymo rezultatai yra neigiami;
- 8) kai jis pažeidžia šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nustatytus apribojimus;
- 9) kai jis savo poelgiu tarnybos ar ne tarnybos metu pažemina pareigūno vardą;
- 10) kai jis teisės aktų nustatyta tvarka netenka specialiosios teisės, susijusios su jo pareigų atlikimu ir nėra galimybės perkelti jį į kitas jo kvalifikaciją atitinkančias pareigas;
- 11) veiklos vertinimo komisijos pasiūlymu atleisti pareigūną iš tarnybos;
- 12) kai jam paskiriama tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos;
- 13) kai paaiškėja, kad jis negali eiti pareigų dėl sveikatos būklės (yra asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios savininko teisės ir pareigas įgyvendina Vidaus reikalų ministerija, Centrinės medicinos ekspertizės komisijos išvada) ir nėra galimybės perkelti jį į kitas jo sveikatos būklę atitinkančias pareigas;

14) kai panaikinama pareigybė dėl Vadovybės apsaugos tarnybos likvidavimo, reorganizavimo ar dėl tarnybos organizavimo pakeitimo ir nėra laisvų jo kvalifikaciją atitinkančių pareigų arba jis atsisako būti perkeltas į kitas pareigas;

15) kai jis sulaukia šio įstatymo 41 straipsnyje nustatyto amžiaus;

16) šalių susitarimu;

17) pasibaigus šio įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje nurodytam paskyrimo į pareigas laikotarpiui;

18) kai jis neatitinka Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatytų fizinio pasirengimo, fizinės prievartos veiksmų atlikimo ar šaudymo reikalavimų ir kitų specialiųjų reikalavimų ir nėra galimybės perkelti jį į kitas jo kvalifikaciją atitinkančias pareigas;

19) kai jis nesutinka eiti jam pasiūlytų kitų pareigų, teismo sprendimu į jo einamas pareigas grąžinus anksčiau šias pareigas ėjusį pareigūną.

### **61 straipsnis. Pareigūnų atleidimo iš tarnybos tvarka ir sąlygos**

1. Pareigūnai iš tarnybos atleidžiami ir su jais sudarytos tarnybos sutartys nutraukiamos Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu, išskyrus šio įstatymo 18 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus pareigūnus.

2. Su atleidžiamu iš tarnybos pareigūnu turi būti visiškai atsiskaityta jo atleidimo dieną, išskyrus atvejus, kai pareigūnas nevykdo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų įsipareigojimų, kai mokama šio įstatymo 54 straipsnio 1 dalyje nurodyta išeitinė išmoka arba šio įstatymo 54 straipsnio 3 dalyje nurodyta išeitinė išmoka, kai atliekamas tarnybinis patikrinimas. Su delsiančiu grąžinti šio straipsnio 3 dalyje nurodytus daiktus pareigūnu turi būti atsiskaityta tik po to, kai jis visiškai įvykdo šio straipsnio 3 dalyje nustatytus įsipareigojimus.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

3. Atleidžiamas iš tarnybos pareigūnas ne vėliau kaip jo atleidimo dieną privalo grąžinti pareigūno tarnybinį pažymėjimą, tarnybinį ženklą, tarnybinį šaunamąjį ginklą, specialiąsias priemones ir sprogmenis vadovui, turinčiam teisę šį pareigūną skirti į pareigas, arba jo įgaliotam pareigūnui, taip pat perduoti jam patikėtus tarnybinius dokumentus, inventorių, kitas darbo priemones, kuriuos jis gavo tarnaudamas Vadovybės apsaugos tarnyboje.

4. Pareigūnas šio įstatymo 60 straipsnio 14 punkte nustatytu pagrindu iš tarnybos atleidžiamas ir su juo sudaryta tarnybos sutartis nutraukiama, apie tai įspėjus ne vėliau kaip prieš 2 mėnesius iki atleidimo. Nėščiai pareigūnei (kai Vadovybės apsaugos tarnyba likviduojama), pareigūnui, vienam auginančiam vaiką (vaikus) iki 14 metų ar auginančiam neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, pareigūnui, kuriam iki teisės gauti pareigūnų ir karių valstybinę pensiją liko ne daugiau

kaip 5 metai, apie numatomą atleidimą iš tarnybos turi būti pranešama raštu prieš 4 mėnesius iki atleidimo.

5. Negalima atleisti iš tarnybos nėščių pareigūnių, taip pat pareigūnų, auginančių vaiką iki 3 metų, jeigu nėra jų kaltės (išskyrus atvejus, kai Vadovybės apsaugos tarnybos struktūrinis padalinys likviduojamas ir nėra galimybės perkelti į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje).

6. Šio įstatymo 60 straipsnyje nustatytais pagrindais pareigūnai gali būti atleidžiami iš tarnybos jų atostogų ar laikinojo nedarbingumo laikotarpiu.

7. Mirę, įstatymų nustatyta tvarka paskelbti mirusiais, pripažinti nežinia kur esančiais pareigūnai išbraukiami iš pareigūnų sąrašų Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

8. Ginčai, kilę dėl atleidimo iš tarnybos, sprendžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

## **62 straipsnis. Pareigūno atleidimas iš tarnybos paties prašymu**

1. Pareigūnas turi teisę nutraukti tarnybą savo noru, ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui pateikęs rašytinį prašymą. Šiuo atveju pareigūnas atleidžiamas ir su juo sudaryta tarnybos sutartis nutraukiama prašyme nurodytą dieną.

2. Jeigu Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius sutinka, pareigūnas gali būti atleistas iš tarnybos ir su juo sudaryta tarnybos sutartis nutraukta anksčiau, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalyje.

3. Pareigūnas turi teisę atšaukti prašymą nutraukti tarnybą savo noru ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikimo dienos.

4. Pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo atliekamas tarnybinis patikrinimas, turi teisę nutraukti tarnybą, ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų pateikęs prašymą Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui. Į šį terminą neįskaitomas laikas, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo arba dėl atostogų. Dėl šio pareigūno galimo tarnybinio nusižengimo pradėtas tarnybinis patikrinimas tęsiamas ir sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo, taip pat sprendimas dėl pareigūno pripažinimo pažeminusiu pareigūno vardą priimamas šio įstatymo 66 straipsnyje nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

## **63 straipsnis. Pareigūnų atleidimas iš tarnybos šalių susitarimu**

Pareigūnas gali pateikti Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriui, o Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius – pareigūnui rašytinį pasiūlymą dėl atleidimo iš tarnybos šalių susitarimu.

Jeigu šį pasiūlymą gavusi šalis su juo sutinka, ji turi per 7 dienas apie tai pranešti pasiūlymą pateikusiai šaliai. Jeigu pasiūlymą gavusi šalis per 7 dienas nepraneša, kad sutinka su gautu pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas dėl atleidimo iš tarnybos šalių susitarimu atmestas. Šalims susitarus dėl pareigūno atleidimo iš tarnybos šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas, kuriame aptariamos atleidimo iš tarnybos laiko, nepanaudotų kasmetinių atostogų suteikimo ar kompensavimo, išeitinės išmokos (jos dydis negali viršyti šio įstatymo 54 straipsnyje nustatyto dydžio) mokėjimo, mokymo, kvalifikacijos tobulinimo išlaidų atlyginimo ir kitos sąlygos.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS**

### **PAREIGŪNŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ**

#### **64 straipsnis. Pareigūnų skatinimas ir apdovanojimai**

1. Už pavyzdingą tarnybą pareigūnai gali būti skatinami ar apdovanojami:
  - 1) padėka;
  - 2) vardine dovana;
  - 3) suteikiant papildomų mokamų atostogų šio įstatymo 50 straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka;
  - 4) vienkartinę pinigine išmoka, neviršijančia pareigūno vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio sumos;
  - 5) Vadovybės apsaugos tarnybos atminimo medaliu;
  - 6) Vadovybės apsaugos tarnybos žinybiniu ženklu;
  - 7) vardiniu ginklu.
2. Už ypatingus nuopelnus tarnyboje pareigūnai gali būti teikiami valstybės apdovanojimams gauti.
3. Pareigūnai skatinami ir apdovanojami Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.
4. Turintys galiojančių tarnybinių nuobaudų pareigūnai neskatinami ir neapdovanojami.

#### **65 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos**

1. Už tarnybinius nusižengimus skiriamos šios tarnybinės nuobaudos:
  - 1) įspėjimas;
  - 2) papeikimas;
  - 3) griežtas papeikimas;
  - 4) nuosekliai žemesnė tarnybinė pakopa;
  - 5) perkėlimas į žemesnes pareigas, suteikiant pareigoms, į kurias perkeliama, priskirtą

pakopą, atitinkančią jo turėtos pakopos eiliškumą;

6) atleidimas iš tarnybos.

2. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos gali būti skiriama už:

1) šio įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje nustatytų apribojimų pažeidimą;

2) žmogaus orumą žeminantį elgesį ar kitus tiesiogiai pažeidžiančius žmonių konstitucines teises veiksmus;

3) valstybės, tarnybos ar komercinės paslapties atskleidimą;

4) Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimą siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims;

5) korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, susijusią su tarnybinių pareigų atlikimu;

6) nebuvimą tarnyboje be pateisinamos priežasties vieną ar daugiau darbo dienų;

7) buvimą neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų tarnybos metu;

8) tarnybinį nusižengimą, jei prieš tai pareigūnui nors vieną kartą per pastaruosius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas ar griežtesnė nuobauda;

9) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su pareigūno pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymą.

## **66 straipsnis. Tarnybinė atsakomybė**

1. Tarnybinis patikrinimas pradamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo momento, kai Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ar jo įgaliotas asmuo gauna informacijos apie pareigūno galimai padarytą tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą. Tarnybinis patikrinimas susideda iš pavedimo atlikti tarnybinį patikrinimą, tarnybinio patikrinimo atlikimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo, pareigūno atleidimo iš tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą ar sprendimo dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo arba sprendimo dėl pareigūno pripažinimo pažeminusiu pareigūno vardą priėmimo. Tarnybinis patikrinimas, gavus informacijos apie pareigūno galimai padarytą tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą, pradamas, o pradėtas tarnybinis patikrinimas tęsiamas ir sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo, taip pat sprendimas dėl pareigūno pripažinimo pažeminusiu pareigūno vardą priimamas, kai pareigūnas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažeminimo gauta informacijos apie jo galimai padarytą tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažeminimą arba dėl kurio pradėtas tarnybinis patikrinimas, atleidžiamas iš tarnybos (netenka pareigūno statuso). Sprendimą dėl atleisto iš tarnybos pareigūno pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos skyrimo



ar sprendimą dėl pareigūno pripažinimo pažėminusiu pareigūno vardą priima Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius, atsižvelgdamas į šio straipsnio 8 dalyje nustatytus reikalavimus.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

2. Tarnybinį patikrinimą atlieka Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus įgalioti pareigūnai.

3. Tarnybinio patikrinimo metu turi būti visapusiškai, nuodugniai ir objektyviai ištirtas tarnybinis nusižengimas, nustatytos jo padarymo priežastys ir sąlygos, nustatyti kalti asmenys, tarnybiniu patikrinimu turi būti užtikrinama, kad už tarnybinius nusižengimus atsakytų tik juos padarę asmenys. Jeigu įmanoma, turi būti nustatytos drausmės stiprinimo ir tarnybinių nusižengimų prevencijos priemonės.

4. Tarnybinis patikrinimas negali būti atliekamas ilgiau kaip 3 mėnesius, neįskaitant laiko, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo, buvimo komandiruotėje arba dėl atostogų.

5. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas ar pareigūno vardo pažėminimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinis patikrinimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama tirti kompetentingai institucijai. Tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažėminimo tyrimas sustabdomas ir tuo atveju, kai paaiškėja, kad dėl šios pareigūno veikos yra pradėtas ikiteisminis tyrimas arba bylos dėl administracinio nusižengimo teiseną. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą, bylos dėl administracinio nusižengimo teiseną arba pasibaigia baudžiamasis procesas ar bylos dėl administracinio nusižengimo teiseną, tarnybinis patikrinimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ar sprendimas dėl pareigūno atleidimo iš tarnybos už pareigūno vardo pažėminimą turi būti priimtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šių sąlygų atsiradimo. Kai pareigūno veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardą žėminančios veikos požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą ar pareigūno vardo pažėminimą atriboti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo ar pareigūno vardo pažėminimo veikos tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar bylos dėl administracinio nusižengimo teisenos eigą.

6. Pradėjus tarnybinio nusižengimo tyrimą, reikalaujama, kad pareigūnas raštu pateiktų paaiškinimą. Tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūra tęsiama ir pareigūnui atsisakius pateikti paaiškinimą.

7. Pareigūnas ir iš Vadovybės apsaugos tarnybos atleistas pareigūnas, dėl kurių pradėtas tarnybinis patikrinimas, turi teisę: turėti atstovą, turintį tokias pačias teises kaip ir jo atstovaujamas tarnybinio patikrinimo metu, kuriam jis atstovauja, būti raštu informuotas apie

pradėtą tarnybinį patikrinimą dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo ir jo prašymu susipažinti su Vadovybės apsaugos tarnybos turimais neįslaptintais duomenimis apie galimai jo padarytą tarnybinį nusižengimą arba gauti šiuos duomenis; teikti paaiškinimus, prašymus ir įrodymus ar kitą informaciją dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo; dalyvauti vietoje tikrinant su galimai jo padarytu tarnybiniu nusižengimu susijusius faktinius duomenis; pareikšti motyvuotą nušalinimą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotiems pareigūnams dėl jų galimo šališkumo ir apskusti šių asmenų veikimą ar neveikimą; gauti baigus tarnybinį patikrinimą priimtą sprendimą, jo prašymu susipažinti su neįslaptinta tarnybinio patikrinimo metu surinkta medžiaga ir gauti šių dokumentų kopijas; skusti sprendimus, priimtus baigus tarnybinį patikrinimą.

8. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, kurį pareigūnas nebuvo tarnyboje dėl laikinojo nedarbingumo, komandiruotės arba atostogų, taip pat laikas, per kurį įstatymų nustatyta tvarka turi būti išnagrinėtas skundas dėl profesinės sąjungos renkamojo organo nesutikimo dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareigūnui. Tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo diena laikoma Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus tarnybinio patikrinimo išvados patvirtinimo diena. Negalima skirti tarnybinės nuobaudos, jeigu nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos praėjo vieni metai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis patikrinimas buvo sustabdytas šio straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais arba kai tarnybinis nusižengimas nustatytas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių inventorizaciją ar kompetentingos institucijos atliekamo tyrimo, patikrinimo metu, arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per 3 metus nuo tarnybinio nusižengimo padarymo dienos. Tarnybinės atsakomybės už pareigūno vardo pažeminimą senaties terminas – taip pat 3 metai. Šis terminas skaičiuojamas nuo veikos padarymo dienos.

9. Tarnybinės nuobaudos skiriamos Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu.

10. Už vieną tarnybinį nusižengimą skiriama viena tarnybinė nuobauda.

11. Skirdamas tarnybinę nuobaudą, Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius atsižvelgia į:

- 1) padaryto tarnybinio nusižengimo pobūdį;
- 2) pareigūno kaltės formą;
- 3) pareigūno asmenybę;
- 4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

12. Atsakomybę už tarnybinius nusižengimus lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) pareigūnas pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą;
- 2) pareigūnas nuoširdžiai gailisi;
- 3) pareigūnas užkirto kelią žalingiems tarnybinio nusižengimo padariniams, savo noru pašalino padarytą žalą;

4) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį lėmė neteisėti nukentėjusiojo veiksmai;

5) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;

6) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas pažeidžiant būtinąjo reikalingumo sąlygas;

7) tarnybinis nusižengimas buvo padarytas peržengiant būtinąsios ginties ribas;

8) kitos lengvinančios aplinkybės, Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus pripažintos svarbiomis.

13. Atsakomybę už tarnybinius nusižengimus sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) tarnybinis nusižengimas padarytas karo arba nepaprastosios padėties metu;

2) tarnybinis nusižengimas buvo tęsiamas nepaisant reikalavimo jį nutraukti;

3) tarnybinis nusižengimas per metus padarytas pakartotinai;

4) tarnybinių nusižengimų padarė asmenų grupė;

5) tarnybinių nusižengimų padarė neblaivus, apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų pareigūnas.

14. Pareigūnas neatsako už tarnybinius nusižengimus, padarytus būtinąsios ginties, būtinąjo reikalingumo sąlygomis, dėl pateisinamos tarnybinės rizikos ar tinkamai vykdant teisėtą sprendimą.

15. Pareigūnas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po nuobaudos už tarnybinių nusižengimų (išskyrus atleidimą iš tarnybos) paskyrimo praėjo vieni metai.

16. Tarnybinė nuobauda gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 15 dalyje nustatytas terminas, tačiau ne anksčiau negu po 6 mėnesių nuo jos paskyrimo.

17. Duomenys apie pareigūnui paskirtą tarnybinių nuobaudą įrašomi į jo asmens bylą.

18. Tarnybinių patikrinimų, tarnybinių nuobaudų skyrimo ir panaikinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

19. Sprendimai dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

## **67 straipsnis. Pareigūnų materialinės atsakomybės sąlygos**

1. Pareigūnai turi atlyginti savo neteisėta kalta veika Vadovybės apsaugos tarnybai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Atlyginama visa šio straipsnio 1 dalyje nurodyta žala, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Padarytą žalą pareigūnas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu pareigūnas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu išskaitomas iš pareigūno darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio

pareigūno vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, kai padaryta didesnė žala. Ne teismo tvarka per mėnesį išskaitoma žalos atlyginimo suma negali viršyti 20 procentų pareigūnui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaikšėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį pareigūnui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta žalos atlyginimą išskaičius iš pareigūno darbo užmokesčio šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Pareigūnas, nesutinkantis su Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus sprendimu dėl Vadovybės apsaugos tarnybai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą.

7. Pareigūno atleidimas iš tarnybos neatleidžia jo nuo dėl jo kaltės padarytos žalos atlyginimo.

8. Pareigūno padarytą žalą atlyginusi Vadovybės apsaugos tarnyba turi regresio teisę reikalauti iš žalą padariusio pareigūno tokio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių pareigūno darbo užmokesčių. Jeigu pareigūnas žalą padarė tyčia, Vadovybės apsaugos tarnyba į žalą padariusį pareigūną turi tokio dydžio regresio teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo.

9. Pareigūnai netraukiami materialinėn atsakomybėn, kai yra šio įstatymo 66 straipsnio 14 dalyje nustatytos sąlygos.

10. Tyrimų dėl materialinės žalos padarymo, žalos nustatymo ir atlyginimo už ją tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

## VI SKYRIUS

### PROFESINIŲ SĄJUNGŲ VEIKLOS VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOJE YPATUMAI

#### **68 straipsnis. Profesinių sąjungų veiklos Vadovybės apsaugos tarnyboje ypatumai**

1. Pareigūnai šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka gali steigti profesines sąjungas ar stoti į jas.

2. Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius ir direktoriaus pavaduotojai negali būti Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančios profesinės sąjungos nariai.

3. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka sudarytoje Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatytos specialios su Vadovybės apsaugos tarnybos veiklos ypatumais susijusios pareigūnų tarnybos santykius reglamentuojančios normos. Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinė sutartis yra darbdavio lygmens rašytinis susitarimas, kurį sudaro Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius arba jo įgaliotas asmuo ir pareigūnams atstovaujanti Vadovybės apsaugos

tarnyboje veikiančios profesinės sąjungos ir kuriame nustatomos Vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnų tarnybos (darbo) ir kitos socialinės bei ekonominės sąlygos. Vadovybės apsaugos tarnybos kolektyvinėje sutartyje negali būti nustatyta papildomų sąlygų, susijusių su papildomomis valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų lėšomis.

4. Profesinių sąjungų veikla Vadovybės apsaugos tarnyboje įstatymų nustatyta tvarka gali būti sustabdyta ar nutraukta, jeigu ji prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams ar trukdo atlikti Vadovybės apsaugos tarnybos funkcijas.

5. Pareigūnams profesinių sąjungų nariams negali būti taikomos tarnybinės nuobaudos dėl jų narystės profesinėse sąjungose, dėl atstovavimo Vadovybės apsaugos tarnybos profesinių sąjungų nariams ar dėl veiklos profesinėse sąjungose. Skiriant tarnybines nuobaudas pareigūnams profesinių sąjungų nariams, išskyrus tarnybinių nuobaudą – atleidimą iš Vadovybės apsaugos tarnybos, reikia išankstinio profesinės sąjungos renkamojo organo sutikimo.

6. Profesinių sąjungų nariai, atleisti iš Vadovybės apsaugos tarnybos jų pačių prašymu dėl išrinkimo į renkamasias pareigas profesinių sąjungų organizacijose, pasibaigus įgaliojimams einant šias renkamasias pareigas, jų prašymu grąžinami į iki išrinkimo eitas pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, o kai jų nėra, – į kitas lygiavertes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje, o kai ir šių pareigų nėra, – šio asmens rašytiniu sutikimu į žemesnes pareigas Vadovybės apsaugos tarnyboje. Šie asmenys į tarnybą Vadovybės apsaugos tarnyboje grąžinami Vadovybės apsaugos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka.

7. Pareigūnai, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, turi teisę dalyvauti sprendžiant pareigūnų profesinius, ekonominius ir socialinius klausimus, taip pat profesinių sąjungų organizacinėje veikloje. Tam skiriama iki 120 valandų tarnybos laiko per metus ir už šį laiką mokamas darbo užmokestis.

## **69 straipsnis. Draudimai, taikomi Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančioms profesinėms sąjungoms**

Vadovybės apsaugos tarnyboje veikiančioms profesinėms sąjungoms draudžiama:

- 1) organizuoti streikus ir juose dalyvauti;
- 2) organizuoti piketus ar mitingus, kurie tiesiogiai trukdytų Vadovybės apsaugos tarnybos veiklai ar atlikti pareigūnų tarnybines pareigas, taip pat juose dalyvauti.

## **VII SKYRIUS**

### **ŠAUNAMŲJŲ GINKLŲ IR PRIEVARTOS NAUDOJIMAS**

## **70 straipsnis. Prievartos naudojimo sąlygos**

1. Pareigūnai turi teisę panaudoti prievartą tik tarnybinio būtinumo atvejais ir tik tiek, kiek to reikia tarnybinėms pareigoms atlikti. Pareigūnas naudoti prievartą privalo adekvačiai esamoms aplinkybėms ir proporcingai esamam pavojui, atsižvelgdamas į konkrečią situaciją, teisės pažeidimo pobūdį, intensyvumą ir individualias pažeidėjo savybes. Fizinė prievarta naudojama tais atvejais, kai psichinė prievarta buvo neveiksminga arba kai bet koks delsimas kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai.

2. Pareigūnai turi teisę panaudoti psichinę prievartą šio straipsnio 3, 4 dalyse arba šio įstatymo 71 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

3. Pareigūnas turi teisę panaudoti fizinę prievartą šiais atvejais:

1) saugodamasis ar siekdamas apsaugoti kitus asmenis nuo gresiančio pavojaus gyvybei ar sveikatai;

2) kai asmenys vengia vykdyti pareigūnų reikalavimus ar nurodymus (siekdamas priversti asmenis paklusti), taip pat sulaikydamas asmenis (jeigu jie priešinasi);

3) atremdamas kėsiniimąsi į šaunamąjį ginklą, sprogmenis, specialiąsias priemones, ryšio priemones ir siekdamas šiuos objektus susigrąžinti;

4) atremdamas statinių (įskaitant patalpas), transporto priemonių ar kito turto, teritorijų užpuolimus arba šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;

5) patekdamas į teritorijas, patalpas ar transporto priemones, kai, turimais duomenimis, jose gali būti laikomi įkaitai arba slėptis asmenys, galimai padarę administracinius nusižengimus ar nusikalstamas veikas;

6) stabdydamas transporto priemonę, laivą ar orlaivį (tarnybinio būtinumo atvejais);

7) užkirsdamas kelią administraciniams nusižengimams ar nusikalstamoms veikoms.

4. Pareigūnas turi teisę naudoti antrankius ir surišimo priemones:

1) prieš agresyvius ar linkusius žalotis asmenis;

2) pristatydamas į policijos įstaigą, kitą instituciją ar įstaigą administracinius nusižengimus ar nusikalstamas veikas padariusius (galimai padariusius) asmenis, atlikdamas šių asmenų apžiūrą.

5. Pareigūnas turi teisę transporto priemone stabdyti kitą transporto priemonę šią blokuodamas. Kai stabdoma transporto priemonė ar joje esantys asmenys savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai, pareigūnas turi teisę kita transporto priemone ar tam skirta specialiąja priemone taranuoti stabdomą transporto priemonę. Jeigu pareigūnas, vairuojantis transporto priemonę, blokuoja arba taranuoja kitą transporto priemonę ir dėl to kyla pavojus asmenų gyvybei ar sveikatai, po šių veiksmų jis nedelsdamas turi imtis priemonių šių veiksmų padariniams pašalinti.

6. Pareigūnas turi teisę kaip specialiąją priemonę panaudoti šaunamąjį ginklą, iššaudamas į specialiujų priemonių specifikaciją įtrauktus užtaisus, kurių keliamas poveikis sukurtas nesukelti

tiesioginio pavojaus nei asmens, prieš kurį naudojamas šaunamasis ginklas, nei kitų asmenų gyvybei.

7. Kai nėra neišvengiamo pavojaus pareigūnų ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, specialiąsias priemones (išskyrus antrankius, asmenų sulaikymo, surišimo ar tramdymo priemones ar įrankius) naudoti draudžiama:

- 1) prieš asmenis, jei akivaizdu arba pareigūnui žinoma, kad jie neįgalūs;
- 2) prieš asmenis, jei pareigūnui yra žinoma, kad jie turi neliečiamybės teisę;
- 3) prieš moteris, jei akivaizdu arba pareigūnui žinoma, kad jos nėščios;
- 4) prieš nepilnamečius asmenis, jei jų išvaizda atitinka amžių.

8. Pareigūnas, panaudojęs psichinę ar fizinę prievartą ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, turi suteikti asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie pareigūno panaudotą fizinę ar psichinę prievartą, jei tai lėmė asmens mirtį arba gyvybei pavojingą sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

9. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės ar fizinės prievartos panaudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

10. Specialiųjų priemonių specifikaciją ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

## **71 straipsnis. Šaunamųjų ginklų ir sprogmenų naudojimas**

1. Šaunamieji ginklai ir sprogmenys gali būti panaudoti tik išimtiniais atvejais, kai tai neišvengiamai būtina ir kai psichinė ar fizinė prievarta buvo neveiksminga arba kyla neišvengiamas pavojus asmens gyvybei ar sveikatai.

2. Pareigūnas turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš asmenis šiais atvejais:

- 1) atremdamas ginkluotą įsiveržimą į Lietuvos Respublikos teritoriją;
- 2) atremdamas ginkluotus saugomų objektų, užsienio valstybių diplomatinių ir tarptautinių organizacijų atstovybių ir jų teritorijų, užsienio valstybių konsulinių įstaigų ir jų teritorijų bei šių institucijų vadovų rezidencijų ir jų teritorijų, Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybės institucijų ar įstaigų ar jų teritorijų užpuolimus, šiuos užimtus objektus išlaisvindamas;

3) gindamasis ar gindamas kitą asmenį nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo gyvybei ar sveikatai nusikalstamo kėsینimosi;

4) išlaisvindamas įkaitus arba užkirsdamas kelią įkaitų pagrobimui arba teroro aktui;

5) sulaikydamas nusikalstamą veiką galimai padariusį asmenį, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai;

6) sulaikydamas transporto priemonę vairuojantį asmenį, kuris savo veiksmais kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei.

3. Pareigūnas, nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmens gyvybei, turi teisę panaudoti šaunamąjį ginklą prieš gyvūną, laivą, orlaivį arba transporto priemonę, jeigu kyla neišvengiamas pavojus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai.

4. Ketindamas naudoti šaunamąjį ginklą ar sprogmenis, pareigūnas privalo įspėti apie šį ketinimą, suteikdamas asmeniui galimybę įvykdyti teisėtus reikalavimus, išskyrus atvejus, kai delsimas kelia neišvengiamą pavojų pareigūno ar kito asmens gyvybei ar sveikatai arba toks įspėjimas yra neįmanomas.

5. Pareigūnas, nesukeldamas pavojaus įstatymų saugomoms vertybėms, turi teisę iššauti iš šaunamojo ginklo, kai būtina duoti pavojaus signalą ar išsikviesti pagalbą.

6. Šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nustatytais atvejais pareigūnas turi teisę panaudoti sprogmenis prieš asmenis. Be to, nesukeldamas tiesioginio pavojaus asmens gyvybei, pareigūnas turi teisę sprogmenis panaudoti sprogstamiesiems įtaisams sunaikinti, taip pat patekdamas į patalpą (vietą), kurioje laikomi įkaltai ar daromi kiti pavojų asmens gyvybei ar sveikatai keliantys nusikalstami veiksmai.

7. Kai nėra neišvengiamo pavojaus pareigūno ar kitų asmenų gyvybei ar sveikatai, naudoti šaunamąjį ginklą ir sprogmenis draudžiama:

1) žmonių susibūrimo vietose, jeigu dėl to gali nukentėti pašaliniai asmenys, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus atvejus;

2) patalpose, kuriose yra sprogstamųjų medžiagų, lengvai užsidegančių medžiagų, galinčių sukelti pavojų asmens gyvybei ir sveikatai ar visuomenės saugumui.

8. Pareigūnas, panaudojęs šaunamąjį ginklą ar sprogmenis ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, turi suteikti asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtis kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Apie tai, kad pareigūnas panaudojo šaunamąjį ginklą ar sprogmenis, jei tai lėmė asmens mirtį arba sveikatos sutrikdymą, nedelsiant pranešama prokurorui.

9. Pareigūnai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su šaunamųjų ginklų ar sprogmenų panaudojimu. Pareigūnų parengimo ir tikrinimo tvarką nustato Vadovybės apsaugos tarnybos direktorius.

10. Šio straipsnio 1, 2, 3 dalių ir 7 dalies 1 punkto nuostatos netaikomos tais atvejais, kai šaunamasis ginklas naudojamas kaip specialioji priemonė.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*



RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VADOVYBĖS APSAUGOS TARNYBOS PAREIGŪNŲ  
PAREIGINĖS ALGOS**

(Baziniais dydžiais)

| Eil.<br>Nr. | Pareigybės<br>pavadinimas                                                                                                       | Pareiginės algos koeficientas |              |               |              |             |              |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|--------------|---------------|--------------|-------------|--------------|
|             |                                                                                                                                 | I<br>pakopa                   | II<br>pakopa | III<br>pakopa | IV<br>pakopa | V<br>pakopa | VI<br>pakopa |
| 1.          | Direktorius                                                                                                                     | 18,35                         |              |               |              |             |              |
| 2.          | Direktoriaus pirmasis<br>pavadootojas,<br>direktoriaus<br>pavadootojas                                                          | 17,61                         |              |               |              |             |              |
| 3.          | Valdybos viršininkas                                                                                                            | 14,42                         | 14,85        | 15,30         | 15,76        | 16,23       | 16,72        |
| 4.          | Valdybos viršininko<br>pavadootojas;<br>skyriaus, kuris nėra<br>kito struktūrinio<br>padalinio sudedamoji<br>dalis, viršininkas | 13,72                         | 14,13        | 14,56         | 14,99        | 15,44       | 15,87        |
| 5.          | Skyriaus, kuris yra<br>kito struktūrinio<br>padalinio sudedamoji<br>dalis, viršininkas                                          | 11,76                         | 12,47        | 13,21         | 14,01        | 14,85       | 15,47        |
| 6.          | Vyriausiasis agentas                                                                                                            | 9,80                          | 10,78        | 11,86         | 13,04        | 14,35       | 15,20        |
| 7.          | Vyresnysis agentas                                                                                                              | 8,50                          | 9,44         | 10,57         | 11,84        | 13,26       | 14,20        |
| 8.          | Agentas                                                                                                                         | 8,20                          | 9,10         | 10,10         | 11,21        | 12,45       | 13,70        |
| 9.          | Jaunesnysis agentas                                                                                                             | 6,70                          | 7,57         | 8,56          | 9,67         | 10,92       | 12,00        |

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-678](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2693 (2006-06-28), i. k. 1061010ISTA000X-678

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 6 straipsnio papildymo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2263](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6122 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2263

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 2, 6, 9, 12, 13 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-341](#), 2013-05-28, Žin., 2013, Nr. 62-3056 (2013-06-12), i. k. 1131010ISTA0XII-341

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo 2, 14, 16, 17, 19, 22, 25 straipsnių pakeitimo ir papildymo, įstatymo papildymo 19-1 straipsniu įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1164](#), 2014-09-25, paskelbta TAR 2014-10-03, i. k. 2014-13589

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1283](#), 2014-10-21, paskelbta TAR 2014-10-28, i. k. 2014-15005

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1859](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10821

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 16 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2178](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-29, i. k. 2015-20863

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 6 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2369](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-05-27, i. k. 2016-14171

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 2, 12, 22, 23 straipsnių pakeitimo ir 24, 25, 26 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-811](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20005

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 17 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1010](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01023

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 23 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2190](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-19, i. k. 2019-09846

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 9 straipsnio pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2901](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10898

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3404](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24563

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 19, 23, 36, 54, 61, 62 ir 66 straipsnių pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3439](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24616

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1193](#), 2022-06-28, paskelbta TAR 2022-07-11, i. k. 2022-15184

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo Nr. IX-1183 58 straipsnio pakeitimo įstatymas